

Izdaja upravni odbor
Železarne Ravne

Ureja uredniški odbor

Alojz Breznikar, Jože Dela-
lut, Ivo Kohlenbrand, Mar-
jan Kolar, inž. Stane Le-
nasi, inž. Vlado Rac, Jože
Sater, Tone Vehovar, inž.
Jože Zunec

Odgovorni urednik:

Marjan Kolar

Tel. int. 304

Tisk: CP Mariborski tisk
Maribor

Direktor Grègor Klančnik

MOČ RAZUMA

Trikrat so bila prizadeta moja čustva, vezana na simpatije do prve, največje in najmočnejše socialistične in slovanske države Sovjetske zveze. Prvič leta 1941, nato leta 1948 in dvajset let zatem.

Potem ko so ob napadu na Sovjetsko zvezo nastale prve partizanske enote, v začetku še majhne, idejno še nepopolno oblikovane in slabo med seboj povezane, sem bil skupaj z drugimi komunisti prepričan, da smo stopili v borbo z ramo ob rami z ruskimi tovariši in da bo končen rezultat zmaga nad nemško-italijanskim fašizmom in nastanek velike, enotne socialistične države. Tako je bilo razpoloženje in to je dalo zanos prvim borcem za osvoboditev od okupatorja.

Leta 1941 sem dobil sporočilo, da nas bosta na terenu Jesenic obiskala dva predstavnika glavnega odbora Osvobodilne fronte iz Ljubljane in da moram pripraviti sestanek z grupo partizanov pod Stolom, ki jo je vodil poznani komunist tov. Gregorčič. V gostilni pri Muliju na Potokih smo se srečali. Bil sem presenečen, ko sem v delegatih spoznal svoja stara znanca, športnika in smučarja Franca Primožiča in Jožeta Šviglja, oba bivaša jugoslovanska oficirja. Skupaj smo odšli pod Stol, kjer je nato bil sestanek s prvo grupo partizanov. Potem ko smo se pozdravili, je najprej spregovoril Gregorčič. Rekel je, da so partizani sestavni del sovjetske armade, ki se borijo za iste cilje, tj. za zmago internacionalizma. Tudi sam sem bil tako prepričan.

Primožič in Švigelj, ki sta prinesla direktive OF in razložila politiko narodnoosvobodilne borbe, pa sta nam odkrila, da so naši voditelji že takrat vedeli, da je splošno vstajo možno razviti le na podlagi narodnostnih čustev, podprtih z internacionalno solidarnostjo. V prvem planu

je bila takrat borba proti okupatorju, ta pa je že slonela tudi na socialni osvoboditvi in na predvideni gradnji socialistične družbe v okviru federativno združenih jugoslovanskih narodov. Torej ne, kot smo mislili, da smo sestavni del sovjetske armade, slovenski in drugi partizani smo bili borci jugoslovanskih narodov. Prvo torej nacionalno in nato šele internacionalno obeležje. Stalno povečevanje števila borcev, povečevanje in jačanje borbenih enot, krepitev organizacije in uspešnost odpora so

bili dokaz daljnovidnosti vodstva in pravilne usmeritve narodnoosvobodilne borbe.

Po osvoboditvi so naši politični in državni voditelji ugotovili, da je treba, ne samo v oboroženi borbi, temveč tudi pri gradnji socializma upoštevati nacionalno obeležje in specifične pogoje ter stremeljenja posameznih narodov in dežel. Smelo in odločno so zato pred dvajsetimi leti nastopili proti hegemoniji stalinske sovjetske nadvlade ter nas pripeljali na lastno pot izgradnje humanih socialističnih odnosov napredka.

Drugič sem bil s tem prizadet, ko sem slišal, da vzora, ki smo ga imeli za svetega, ni

(Nadaljevanje na 3. strani)

IZ VSEBINE

Kritika — Obsojena agresija — Nova topilnica — Sklepi upravnega odbora — Delo občinske konference SZDL — Z odbojko na Madžarskem — Spremembe kriterijev pri štipendiranju učencev MIS — Razpis notranjega posojila — Kulturna kronika — Nove knjige — Sportne vesti — Leopold Čič — Obratne nezgode

Motiv iz Prage

Analiza osebnih dohodkov za JULIJ 1968

Delovna enota	Izplačani OD	OD po enotah in ceniku del	Dodatek za stalnost	Dodatek za let. dopust in ostalo	OD po uspehu DE	Poprečni OD	
						julij 67	julij 68
1	2	3	4	5	6	7	8
Topilnica	237.279,66	181.772,60	12.235,10	26.777,70	16.494,26	922,06	1001,18
Livarna	419.551,77	333.313,06	23.159,45	39.847,30	23.231,96	773,72	930,27
Valjarna	295.773,94	220.311,92	14.203,11	23.957,35	37.301,56	820,74	957,20
Kovačnica	222.090,16	163.017,77	12.527,91	22.014,14	24.532,34	881,37	995,92
Termična obdelava	63.389,37	48.305,34	2.970,37	5.954,45	6.159,21	855,48	946,11
Mehanska obdelava	532.600,64	413.701,00	26.959,39	51.560,37	40.379,88	864,21	931,12
Vzmetarna	83.558,54	66.957,87	3.730,46	7.243,29	5.626,92	874,06	938,86
Jeklovlek	48.658,86	37.330,07	1.814,16	4.256,27	5.258,36	712,00	901,09
Energetski obrat	96.829,62	74.232,87	4.755,58	9.665,18	8.175,99	802,91	949,31
Strojni remont	222.498,59	170.890,18	10.033,14	18.265,20	23.310,07	815,21	980,17
Elektro remont	120.287,31	94.207,48	5.466,66	14.553,96	6.059,21	820,53	994,11
Gradbeni remont	54.602,93	42.734,22	3.316,46	6.880,29	1.671,96	812,88	895,13
Promet	99.655,90	80.768,41	5.191,07	7.356,64	6.339,78	803,72	940,15
OTKR	216.385,34	159.903,15	11.135,53	28.015,68	17.330,98	799,97	944,91
Uprava	357.338,88	253.255,77	21.108,85	43.531,89	39.442,37	781,08	930,57
IVD skupina	17.337,49	14.784,36	808,18	1.744,95	—	606,09	693,50
PODJETJE	3.087.839,00	2.355.486,07	159.415,42	311.622,66	261.314,85	826,38	948,06

KRITIKA

Ko sem bil pred kratkim napisal nekaj o obrekovanju ter skušal ta človeški pojav osvetliti z družbenih in osebnostnih gledišč, sem hkrati mislil tudi na druge oblike presojanja soljudi in stvari ter dogodkov. Sodim namreč, da razmišljanje o kritikih in kritiki nekako dopolnjuje mojo prvotno zamisel.

O kritiki, kritikih, kritiziranju in kritizirjih pišemo, se z njimi srečujemo, nas prizadevajo, se vzradostimo, če je kritika objektivna, pravilna in s svojo ostjo »zadene«.

Kritika je lahko pozitivna, dobronamerna, svetovalna ali taka, ki razjeda in ugonablja. Po vsebini in namenu se zato kritiki ločita in imata svoji imeni in svojo veljavo.

Za razvoj kritike v to ali ono smer je pomembno tudi splošno družbeno »ozračje«, sprejemljivost in kritičnost družbe torej.

Kritika ni ne naša iznajdba ne naša posebnost, pa vendar ima v naši ureditvi moč, kakršne druge nima. Pri nas je odnos in sistem, metoda delovanja, bi rekli. S kritiko odkrivamo slabosti in usmerjamo naš družbeni razvoj, spoznavamo in gradimo boljše odnose. V našem družbenem sistemu, kjer se odnosi (mislim na produkcijske in občečloveške odnose) oblikujejo na načelu spoštovanja, zaupanja in strokovnosti, je kritika kot oblika presoje posameznika ali skupine, njihovih uspehov ali neuspehov ter napak izredno pomembna. S kritično presojo je moč izbirati med alternativami, takrat ko strokovnost ali nestrokovnost usklajamo z njeno veljavo in možnostmi ter umestnostjo. To je presoja v samoupravi ali kritičnost.

Je torej ločevanje dobronamerne in objektivne kritike od one druge za nas pomembno? Je, in z obema se srečujemo. Zdi se celo, kot da brez kritike, one zlonamerne predvsem, ni demokracije ali je ni dosti, takrat seveda, ko »kritiku« odgovorimo, dokažemo. Zdi se tudi, kot da samou-

pravno urejevani družbeni odnosi gojijo obe vrsti kritikov in kritike.

Spominjam se najrazličnejših kritik, različno ostrih in usmerjenih na različne »naslove«. Težko bi jih zbral, tako različne so. Preveč pa je tistih obrekljivih, zlobnih in preračunanih. Kritike so različno tudi sprejete. Ljudje smo najbrž taki, da raje govorimo o drugih, kot da bi prenesli govorjenje o sebi. Zato je največkrat težko oceniti vpliv kritike, še zlasti takrat, ko naj bi kritizirani reagiral. Kritik ima prevečkrat tudi dva obraza, eden je vedno nekoliko odet in zastrt. Včasih se zdi pri kom, da kritiko sprejema, ker daje tak vtis, pa je to vse prevečkrat le površina.

Poglejte, kako lahko kritiko razume in sprejme npr. »vodilni«. Na sestanku so kritizirali njegove slabosti, bil je prizadet, omehčal se je, premagala ga je samokritičnost ter je dejal: »Vesel sem, da ste me, dragi tovariši in tovarišice, opozorili na moje slabosti in na pomanjkljivosti mojega dela. Vedno sem bil prepričan, da morajo biti resnica, pravičnost in splošno zadovoljstvo ter razdajanje za splošno stvar nad osebno koristjo in osebnim prestižem. Hvala lepa!«

Mislim, da bi taki samokritičnosti tudi mi rekli: »hvala lepa!« Včasih kaže, kot da je kritika privilegij, kot da je dar nekaterih, kot da pomeni nekaterim navdih in poslanstvo in ne tudi obveznost ter odgovornost zanje.

Nekaterim se zdi, da so poklicani kritizirati vse in na svoj način, kot da je kritika smisel njihovega življenja, odgovornost za kritizirano pa itak ni njihova. Spet primer: mar ni čudno, da vodilni strokovni delavec kritizira odločitve samoupravnega organa, ki mu jo je bil pred tem brez variant in zadostne utemeljitve predlagal v odločitve. Čuden občutek za kritiko!

Naši ljudje niso le delavci na različnih področjih družbenega dela, temveč tudi ustvarjalci. Samouprava družbi in razvija v ljudeh poleg občutka pomena za soodločanje tudi občutek kritičnosti. Za samoupravo je zato odločilnega pomena objek-

tivna, poštena in smiselna kritična razprava in presoja.

Ni torej vsaka kritika slaba. Če je pozitivna, je ustvarjalna, ne ruši sistema in ne razkraja odnosov med ljudmi, temveč jih gradi in s kritično presojo dopolnjuje.

Pri nas moramo zato pozitivno kritiko negovati, jo vzpodbujati in ji utirati pot, kritiziranje najslabših vrst in namenov preprečiti, kritizirjem pa »svetovati«, naj se odrečejo svojemu poslanstvu.

M. Z.

KOMUNISTI ŽELEZARNE SO ZBOROVALI

Dne 2. septembra so se na izrednem sestanku sestali komunisti železarne Ravne. Razen o dogodkih, ki so se pripetili na Češkoslovaškem, so na zborovanju razpravljali tudi o resoluciji, sprejeti na 10. seji CK ZKJ.

V razpravi so člani obsodili intervencijo sil varšavskega pakta v Češkoslovaški, hkrati pa izrazili svojo privrženost stališčem CK ZKJ, ki jih je zavzela do dogodkov na Češkoslovaškem.

Predstavniki CK ZKS tov. Niko Šelih je v svoji razpravi navzoče seznanil ne samo s stališčem naše Zveze komunistov, temveč tudi s stališči in vlogo ostalih komunističnih partij v svetu. Ob zaključku razprave pa je podčrtal pomembnost enotnosti naših narodov in pripravljenost vseh delovnih ljudi za obrambo naše domovine v teh, sicer tudi za nas resnih trenutkih.

Ob zaključku sestanka so komunisti železarne Ravne poslali resolucijo CK ZKJ in CK ZKS, v kateri podpirajo dosedanje politiko našega najvišjega partijskega vodstva, predvsem pa resolucijo 10. plenarne seje CK ZKJ.

-et-

Nekoč in danes

Nekoč je možki lahko našel žensko, ki je znala kuhati kot njegova mati. Danes pa laže najde tako, ki zna kaditi kot njegov oče.

MOČ RAZUMA

(Nadaljevanje s 1. strani)

treba v vsem posnemati. V kratkem pa sem spoznal, kako pravilna je bila odločitev ne samo za gradnjo socialistične družbe pri nas, temveč za krepitev socialističnih misli nasploh.

Svet je bil do pred kratkim prepričan, da je nastanek in obstoj socialistične države možen le v totalitarnem sistemu. Z osnovanjem in razvojem samouprave pri nas pa je svet pričal nastajanju demokracije novega socialističnega tipa. Bolj kot vojaška moč je to vneslo zmedo v imperalizem in kapitalistični sistem. V manifestiranju študentov in delavcev smo bili le-tos pričali slepe ulice, v katero je zašel kapitalizem, in splošne zahteve po uvedbi humanega socializma. Naš primer, ki je dokaz, da je socializem možno razvijati in krepiti na osnovi medsebojnega zaupanja brez policijskega strahu in diktature, je hitro dobil svoje zagovornike tudi v vzhodnih državah. Rušiti so se začele utrdbe starega konservativnega totalitarnega socialističnega sistema in Čehoslovaška je že po našem vzoru na pohodu socialističnega preporoda. Strah pred širjenjem tega je vzpodbudil nezaupljive in nestrpne monopoliste socializma in v noči med 20. in 21. avgustom so s tanki poskušali zatreti demokratičnejšo, bolj humano in pravičnejšo gradnjo socialistične družbe.

Neprecenljiva je škoda, ki je z zasedbo Čehoslovaške socialistične republike nastala pri ugledu Sovjetske zveze in napredku socialističnega gibanja v svetu. Strpnosti, discipliniranosti in umirjenosti vojakov, ki so brez lastne volje, v prepričanju, da je to v interesu socializma, na nezaželenem kraju in v nepravem času izvrševali vojaško dolžnost, se lahko zahvalimo, da nesreča ni bila še večja. Upamo samo lahko, da je v Evropi to zadnja ofenziva nepomirjenih hegemonističnih socialističnih sil in da bo po tem porazu socialistična demokracija dobila nov polet.

Razumljivo je, da smo bili v dneh obo-rožene zasedbe socialistične države od njenih zaveznikov vsi na strani prizadetih narodov Čehov in Slovakov, na strani njihovih voditeljev in njihove partije. Iskreno, smelo in odkrito je to izrazilo naše politično in državno vodstvo. Vsi smo jih pri tem podprli ter s tem dokazali, da smo proti vsakemu nasilju, od koder koli to pride. Naša delovna skupnost je na zborovanju že prvi dan 21. avgusta protestirala proti zasedbi, komunisti pa so na svoji konferenci 2. septembra podprli resolucijo 10. plenuma CK ZKJ, ki dogodke v Čehoslovaški ocenjuje kot akt nesprejemljivega nasilja. Obsodba javnosti in komunistov sveta je sprostila moč razuma in pospešila reševanje krize socialističnih dežel.

Vsi se veselimo gospodarskega in tehničnega napredka največje socialistične države Sovjetske zveze, vsi v njeni moči vidimo tudi svojo varnost. To pa ne pomeni, da smo pripravljeni pri uveljavljanju socializma igrati podrejeno vlogo. Hočemo ostati enakopravna dežela svobodnih in samostojnih narodov, ki brez vojaških in policijskih pritiskov v humanih in demokratičnih medsebojnih odnosih gradi sociali-

stično ureditev. Gibanje socialistične demokracije dobiva svoj razmah in ponosni smo lahko, da je v njem naš delež; upamo, da bo tudi v Sovjetski zvezi vse bolj dobivalo na veljavi.

Naša naloga ob neprijetnem dogodku v varšavski zvezi pa je znatno širša od sočustvovanja, moralne in materialne podpore Čehov in Slovakov. Dokazati moramo, da je naš samoupravni sistem, sistem medsebojnega zaupanja, uspešno gibalo napredka, sistem, ki v humanih medsebojnih odnosih doseže višje gospodarske uspehe in višjo kulturno in življenjsko raven. Gospodarska reforma nam nalaga, kaj moramo doseči, da bi socialistična demokracija dobila novo in kvalitetnejšo raven. Premalo samokritični bi bili, če bi trdili, da smo v železarni pri tem svoje že izvršili. Sanacijski načrt nam nalaga jasne zadolžitve, katerih izvrševanje ne more biti omejeno samo na upravo in obratovodstva, temveč morajo biti akcijski program vseh družbenih, samoupravnih in političnih činiteljev naše delovne skupnosti.

Sanacijski načrt za 2. polletje letošnjega leta nalaga izvršitev blagovne proizvodnje in prodaje gotovih izdelkov v vrednosti 135 milij. din. K temu je treba pridružiti še predvideno prodajo iz zalog gotovih izdelkov v višini 12,9 milij. din. To je naša najbolj konkretna in najtežja naloga sanacijskega načrta. Na to so povezane vse druge zadolžitve — izboljšanje kvalitete dela, zmanjšanje neuspele proizvodnje, rednejše izvrševanje pogodbenih obveznosti. Potem ko je delavski svet 29. julija t.l. sprejel sanacijski načrt, je prizadevnost na proizvodno poslovni dejavnosti vodstvenega kadra oživela. Na nivoju kolegija so stalni tedenski sestanki, na katerih se zasleduje izvrševanje sanacijskega načrta, sprejemajo in izdajajo dodatni predpisi. V smislu zadolžitve, da je uprava podjetja z obratovodstvi dolžna do individualne odgovornosti posameznikov izdelati podrobne izboljševalne načrte in zadolžitve, morajo vodje sklopov obratov, obratovodje in oddelko-

vodje do 31. avgusta izdati konkretne pisane rešitve.

Izdana je bila vrsta predpisov za pospešitev investicijskih del v novi topilnici, za enakomernejšo odpremo, tekoče snemanje, obračunavanje in fakturiranje proizvodnje, pospešitev proizvodnega ciklusa, o toleriranem procentu neuspele proizvodnje, o tehnoloških predpisih, boljši koordinaciji notranjega blagovnega prometa, izboljšanju delovne in tehnološke discipline ter drugo.

Razumljivo je, da je prekratek čas, da bi nam izvrševanje sanacijskega načrta že dalo večje plodove. Za zdaj smo predvsem ugotovili dejansko stanje, ozka grla in šibke točke naše organizacije ter sredstva, s katerimi si bo treba prizadevati za izboljšanje poslovanja in dosego proizvodnih rezultatov, pogojenih z gospodarsko reformo. Najtežji problem je izvrševanje obveznosti v pogodbenih rokih. Uvedba George sistema v pripravi dela obratov in prodajnem oddelku železarni nam je odkrila izredno kritično stanje na tem področju. Nastavljena kartoteka v prodajnem oddelku kaže, da preko polovice sklenjenih pogodb ne realiziramo pravočasno. Vpeljava George je zato za nas velik organizacijski napredek, saj smo s tem dobili dnevni pregled nad izvrševanjem delovnih nalogov. George v prodajnem oddelku pa kaže tudi druge naše slabosti v delovnih navadah, kot so znatno prepočasno reševanje poudob, zavlačevanje odpreme in fakturiranja ter drugo. Nabava in nastavitev tega odlično izpeljanega pomagala pa bo učinkovita le, če se ga bomo dobro posluževali. Iz postavljene kartoteke v prodajnem oddelku se vidi, da vsi obrati zaostajajo za izvrševanjem svojih pogodbenih rokov. Iz tega sledi, da je problem prodaje naših izdelkov prenesen iz prodajne službe v proizvodne obrate. George nam mora prinesiti večji red pri zaključevanju. Da pa bi čimprej odpravili našo zastarano bolezen zamujanja rokov, nam ne ostane na izbiro nič drugega kakor povečanje proizvodnje. Povečanje proizvodnje gotovega blaga je edino sredstvo, da bomo v določenem roku

Črna zastava nad okupatorji — vsakdanji prizor na Čehoslovaškem

lahko odpravili ali omejili na znosno mero zaostanke dobav. Prav to pa v najbolj konkretni zadolžitvi predpisuje sanacijski načrt.

Odločitev delavskega sveta, da je manualnim delavcem, t. j. tistim sodelavcem, ki niso v premijskem sistemu, od 1. avgusta dalje zasigurati vrednost enote v višini 1,5 din, je bila različno sprejeta: z negodovanjem predvsem pri tistem delu sestava naše delovne skupnosti, ki je sicer v premijskem sistemu, višina obračuna premije pa ni zadosti odvisna od njihovega neposrednega dela. Ti so izrazili mnenje, da bi riziko za slabo poslovanje morali nositi vsi, pa tudi tisti delavci, ki na to nimajo zadosti neposrednega vpliva. Zasledovanje izvrševanja sanacijskega načrta ponovno odkriva, da je odpravljanje slabosti v organizaciji, tehnologiji in tehnološki ter poslovni disciplini skoraj izključno odvisno od strokovno vodstvenega kadra, organizatorjev proizvodnje in poslovanja, t. j. od tistega sestava, ki je vključen v premijski sistem. Ta mora zato tudi prevzeti večji riziko za poslovni uspeh vse naše proizvodne dejavnosti.

Že prvi mesec avgust je pokazal, da je prenos dela rizika poslovanja na ožji izbor

in jasnejše oblikovana odgovornost vodilnim delavcem, večjo prizadevnost in izboljšanje rezultatov dela. Kljub temu da je bil to še mesec, ko se dopusti relativno najbolj izkoriščajo, je realizacija znašala 22,4 milij. din, vrednost enote pa je dosegla višino 1,48 din. Izboljšava organizacije in še aktivnejša vključitev v izvrševanje obveznosti sanacijskega načrta nam lahko že meseca septembra da vrednost enote nad 1,50 din.

Višina življenjske ravni je pogoj zadovoljstva ljudi in mera uspešnosti družbene ureditve, ta pa je pogojena z gospodarskimi dosežki. Razumljivo je, da nismo mogli v relativno kratkem času nadoknaditi zaostanka iz preteklosti. Zavedati pa se moramo dosežkov naših konkurentov Vzhoda in Zahoda. Presodna izvršitev načrtov zasnovane modernizacije in povečevanja proizvodnih obratov nam daje možnost, da jih pri proizvodnji plemenitega jekla dosežemo. Trud, ki ga bomo vložili v izboljšanje proizvodnje in poslovanja naše železarne, bo poplačan nam, poslovni rezultati pa bodo naš delež pri uveljavljanju samoupravnega sistema in humanih medsebojnih odnosov svobodne ter suverene socialistične federativne Jugoslavije.

Obsojena agresija

Vojaška zasedba bratske socialistične republike Češkoslovaške od sil varšavskega pakta je močno razburila miroljubno in napredno svetovno javnost. To vest smo tudi pri nas v Jugoslaviji sprejeli z občutki grenkega razočaranja, ki je močno omajalo zaupanje v pravičnost, z ostro obsodbo okupatorjem in z iskrenim sočustvovanjem z okupiranim ljudstvom.

Naš delovni kolektiv se je pridružil obsodbi neupravičene agresije in s protestnega zborovanja, ki ga je dne 21. avgusta vodil predsednik sindikata železarne Franc Košak, poslal CK ZKJ in CK sindikatov Jugoslavije brzojavki z naslednjo vsebino:

»Delovna skupnost Železarne Ravne, zbrana na protestnem zborovanju, ostro obsoja vojaško intervencijo sil varšavskega pakta v bratski Češkoslovaški socialistični republiki.«

Za mnenje o dogodkih na Češkoslovaškem smo zaprosili tudi vršilca dolžnosti sekretarja osnovne organizacije ZK in sekretarje oddelkov ZK v naši železarni, ki so nam povedali naslednje:

Filip Rožanc

Zasedba Češkoslovaške s silami varšavskega pakta na čelu z ZSSR je doslej največji udarec socialistični demokraciji. Posledice tega dogodka je danes težko predvideti, bodo pa verjetno daljnosežne in težke za celotni socialistični razvoj.

Za nas je to tem težje, ker se je to zgodilo narodu, ki nam je najbližji in ki si je zastavil pot, za katero smo se mi odločili že pred 20 leti in katero so mu vzhodne države preprečile na brutalen način.

To dejanje je porušilo vse lepe besede prijateljstva med vzhodnimi državami in očrnilo vzhodni blok na način, ki ga v naši zgodovini ne bo mogoče zbrisati.

Želimo, da bi se položaj na Češkoslovaškem čimprej rešil v korist Čehov in Slovakov in da bi tu pomagala mednarodna solidarnost ter bi odigrala svojo vlogo Organizacija združenih narodov.

Justin Medved

Ta akt sil varšavskega pakta najostreje obsojam ne samo zaradi vojaške okupacije ČSSR, ampak tudi zaradi tega, ker je s tem dejanjem prizadet velik udarec socialističnemu gibanju v svetu. Podpiram in odobravam vse akcije našega partijskega vodstva in vlade, vendar poudarjam, naj bodo vsa stališča in ukrepi temeljito premišljeni. Vztrajati je treba pri tem, da okupacijske sile v najkrajšem času zapustijo okupirano ozemlje, da bo ČSSR svobodno in samostojno gradila svojo socialistično družbo.

Oto Hafner

Mislim, da je vest o zasedbi bratske češkoslovaške države od sil varšavskega pakta globoko odjeknila med našimi narodi. Osebnost sem zelo presenečen, da je bilo kaj takega sploh mogoče. Saj se je vendar tako imenovani vzhodni blok v očeh zahoda s tem nesmiselnim dejanjem močno kompromitiral ter dal zahodnim silam odličan protipropagandni material, s pomočjo katerega bo porasel ugled zahodnih velesil.

Ni še dolgo, odkar je obiskala jugoslovanska delegacija s Titom na čelu bratsko češkoslovaško deželo. Na televizijskih zasloni smo videli, s kakšnim navdušenjem so Čehi pozdravljali našega maršala in bratstvo z Jugoslavijo. Vezi, ki nas vežejo s trenutno okupiranim češkoslovaškim narodom, so že tradicionalne ter segajo že v staro predaprilsko Jugoslavijo, ko so bili razni orlovski in sokolski zleti ter politično sodelovanje v mali antanti.

Nato sta bili obe deželi poteptani od Hitlerjevega škornja, po osvoboditvi pa sta šli podobno socialistično pot razvoja. Vendar kaže, da to ni bilo vseh velikim ruskim sosedom ter hočejo navreči svojo voljo ter prisiliti češkoslovaški narod, da je edino pravilna pot v socializem pot po njihovem konceptu. Združeni narodiasedajo in upajmo, da bodo z njihovo pomočjo prišli v ČSSR do svojih zakonitih pravic, da bo veljalo samo od naroda izvoljeno vodstvo kot legitimni predstavnik oblasti v ČSSR in ne neka vsiljena marionetna vlada, katero hočejo vrniti sile varšavskega pakta. Mislim, da je izgovor, češ da so jih poklicali na pomoč sami češki funkcionarji, čisto odveč, ker so se lahko že okupatorji sami prepričali, kako nezaželen gost so v svobodoljubni Češkoslovaški.

Z bratsko češkoslovaško republiko smo imeli dobre kulturne in športne stike. Tudi naš ravenški Fužinar je navezal stike s športnimi društvi v ČSSR. Zlasti kegljaveci so se večkrat srečali na Češkem in pri nas. Še pred kratkim smo imeli na Ravnah in blizu Novega Grada v gosteh žensko kegljaško vrsto iz Gottwaldova. Ko se je vračala nazaj v domovino, nam je navdušena nad našimi lepotami zagotovila: »Videme za rok«.

Mislim, da ima delovni in gostoljubni bratski narod, kot je češkoslovaški, vso pravico sam odločati o svoji usodi in hoditi po poti, ki si jo je sam začrtal.

Inž. Ferdo Medl

Okupacija Češkoslovaške od sil varšavskega pakta pomeni hudo kršitev ne samo zaradi kršitve mednarodnega prava, temveč predvsem za nadaljnji svobodni notranji razvoj te dežele s samostojnim odločanjem naroda. Ta nezaslišani korak se bo po mojem mnenju odrazil kot zavora nadaljnega socialističnega razvoja ne samo v vzhodnih državah, temveč tudi v svetu za naslednja desetletja.

Takšna agresija, kot pričajo dogodki na Češkoslovaškem, bo imela brez dvoma za posledico zaostritve mednarodnih odnosov in ponovno oživitve hladne vojne, kar bodo občutili vsi narodi Evrope in izven nje. Češkoslovaškemu ljudstvu bo okupacija ostala kot nezaceljiva rana ne glede na to, ali se bodo razmere v prihodnje izboljšale ali ne, ostala bo rana kot iz leta 1939. Ni naključje, da jugoslovanski narodi glede na lastne izkušnje ostro obsojajo takšno početje in da se zgraža tudi ves svet ter istočasno vsi enotno sočustvujemo z okupiranim ljudstvom Češkoslovaške. Za okupatorja, zaradi dejstev, ni besed niti ne opravičila.

Koloman Vrečič

Vest jim je narekovala (okupatorjem) da podpisujejo lažno listino — zato so to prikrivali s solzami v očeh, istočasno pa kovali načrte, kako zlomiti odločno češkoslovaško ljudstvo in njihovo napredno vodstvo, ki se je zavzemalo v notranji politiki za pot socialističnega preporoda.

Zato toliko bolj obsojam početje sil varšavskega pakta z ruskim poveljstvom na čelu. Prepričan sem, da Sovjetska zveza s takšnimi metodami nasilja odvrača od sebe tudi tiste, ki trenutno niso dovolj odločni upreti se njeni diktaturi.

SKLEPI UPRAVNEGA ODBORA

Na sejah meseca avgusta je upravni odbor razpravljal o izvajanju sanacijskega načrta, predvsem tistega dela, ki govori o objektiviziranju kriterijev in doslednem obračunu, kvantitetnih in kvalitativnih dosežkih po normah in premijah in znižanju stroškov poslovanja. Razpravljal pa je tudi o periodičnem obračunu našega počitniškega doma v Portorožu v 1. polletju letošnjega dela in o ostalih tekočih zadevah in problemih poslovanja železarne.

Na zadnjem zasedanju je delavski svet podjetja zadalil upravni odbor, da mora ponovno analizirati periodični obračun našega počitniškega doma v Portorožu za 1. polletje letošnjega leta in ga s svojimi zaključki in ugotovitvami seznaniti na naslednjem zasedanju. Razprava je pokazala, da drugih podatkov razen periodičnega obračuna, na podlagi katerih bi se lahko opravila podrobnejša analiza posameznih postavk in stroškov, zaenkrat ni na razpolago. Po podatkih periodičnega obračuna je počitniški dom zaključil poslovanje v prvem polletju z izgubo, ki znaša nekaj nad 2 milijona S din. Izguba se nanaša na izplačane in nepokrite osebne dohodke, delno pa na prekoračitev ostalih stroškov poslovanja. Na stroške vpliva tudi obračun amortizacije. Prejšnja leta je počitniški dom obračunaval amortizacijo samo za čas sezone, letos pa mora obračunavati amortizacijo za vse mesece v letu. Delno bi stroške poslovanja lahko znižali z odpovedjo uslug, ki nam jih za dom opravlja knjigovodski servis v Piranu. Delo servisa bi za čas sezone lahko prevzela knjigovodkinja, ki jo imamo zaposleno v domu. Čeprav je v prvem polletju izkazana izguba, pa upravni odbor meni, da ni razloga, da bi dom z izgubo zaključil tudi poslovno leto, posebno še, ker je promet v sedanjih najmočnejših sezonskih mesecih precejšen. Po razpravi je zato zaključil:

— obvestiti je upravnika počitniškega doma, da je upravni odbor obravnaval periodični obračun za 1. polletje letošnjega leta, ki izkazuje izgubo, in ga opozoriti, da mora storiti vse potrebno, da letni obračun poslovanja ne bo zaključen z izgubo.

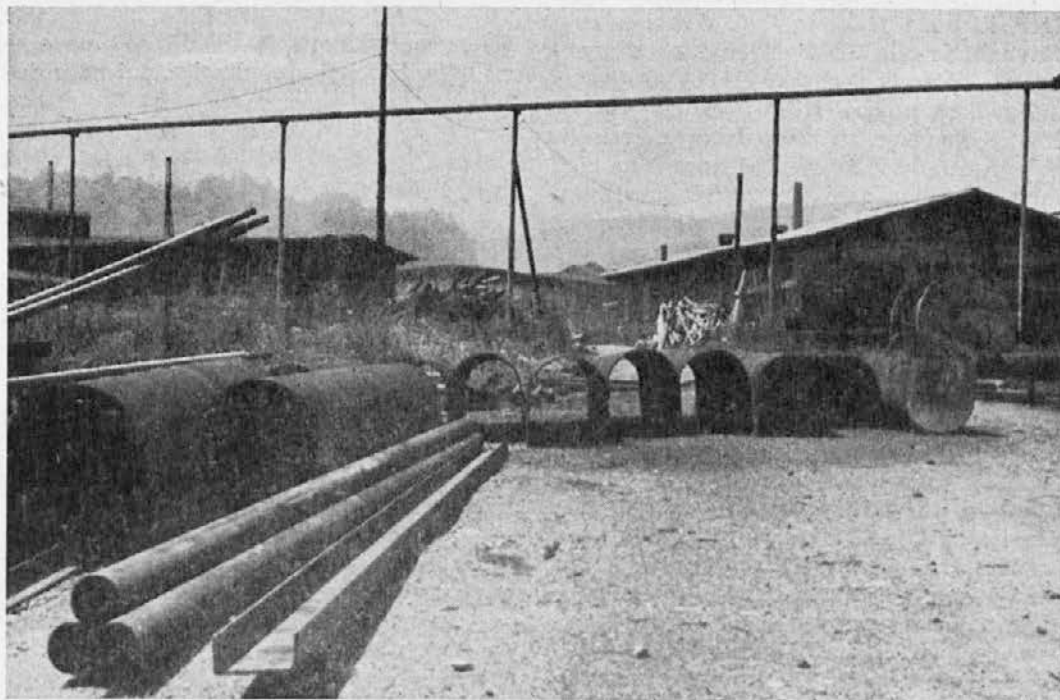
— Zadolži se GRS, da po končani sezoni s svojimi strokovnimi delavci opravi pregled in kontrolo poslovanja počitniškega doma v letošnjem letu.

Sanacijski načrt poleg drugih ukrepov določa, da je treba objektivizirati kriterije in dosledno obračunavati kvantitetne in kvalitativne dosežke po normah in premijah. Za izvršitev te naloge je bil upravnemu odboru predložen v potrditev predlog za spremembo normativov za obračun premij. Čeprav s poslovanjem v 1. polletju ne moremo biti zadovoljni, pa je bilo poprečno

presejanje cenikov del v tem obdobju 15%, premij pa 25%. Taka ugotovitev pa narekuje potrebo po korigiranju premijskih normativov. S spremembo normativov bi kazalo pristopiti tudi k reviziji števila premijskih upravičencev in normative prilagoditi tako, da bi imeli ti čim večji vpliv na delovna mesta. Poleg spremembe normativov pa se kaže potreba tudi po spremembi nekaterih drugih določil premijskega pravilnika. V utemeljitvi predloga je bilo rečeno, da je sprememba premijskih normativov, tudi če zahteva ne bi bila postavljena v sanacijskem načrtu, ob upoštevanju doseženih rezultatov poslovanja potrebna oziroma da je določiti objektivnejše normative. Predlagani normativi so sicer zaostreni, vendar ob doseganju planiranega obsega proizvodnje še vedno dopuščajo možnost doseganja določenega odstotka premije. Čeprav se je upravni odbor s predlagano dopolnitvijo v načelu strinjal, pa so bila mnjenja o predlogu precej deljena. Povedano je bilo, da so se tudi v sedanjih pogojih poslovanja nekateri normativi precej prekoračevali, da pa je težko ugotoviti, ali so posamezniki normative prekoračevali zaradi tega, ker so izboljšali delo in poslovanje ali pa so bili normativi prekoračeni zato, ker niso povsem realni. Rečeno je tudi bilo, da premije sedaj še vedno predstavljajo določeno regulacijo osebnih dohodkov, da pa bi morale biti bolj odvisne od izvrševanja planskih zadolžitev in poslovanja podjetja. Čeprav je na račun doseganja premij često slišati razne pripombe, pa upravni odbor ni mogel mimo ugotovitve, da precejšnje število premijskih upravičencev ni seznanjenih s premijskimi merili, na katera so delovna mesta, ki jih zasedajo, vezana. Izoblikovano je bilo zato stališče, da bi kazalo po sklopih obratov, sektorjih in oddelkih sklicati sestanke premijskih upravičencev, na katerih bi se seznanili z merili, na katera so vezani, in s svojimi nalogami pri izpolnjevanju tehničnih meril in doseganju normativov.

V razpravi je bil govor tudi o racionalizacijah in tehničnih izpopolnitvah. Ugotovljeno je bilo, da imamo to področje v naši železarni zelo nerazvito in da bi morali poskušati najti način, kako to dejavnost v podjetju v večji meri razviti. Zaradi deljenih mnenj predvsem za zaostritev nekaterih normativov upravni odbor predloga ni osvojil, sklenil pa je, da mora tehniški sektor do 15. oktobra letos izdelati tehniške normative, ki naj bi bili v bodoče osnova za obračun premije.

V razpravi o možnostih zniževanja poslovnih stroškov, ki vsebujejo tudi postavko tovarniškega tiska, se je upravni odbor dalj časa zadržal pri predlogu o delni spremembi, ki naj bi nastala pri izdajanju tovarniških glasil. Sedaj izdajamo dve tovarniški glasili — Koroški fužinar in Informativni fužinar. Tema pa sta se pridružila še skupni Železarski zbornik in Bilten tehnične dokumentacije, ki ju izdajamo skupno z ostalima dvema slovenskima železarnama, in naša občasna notranja obvestila. Stroški za vsa ta dokumentacijska sredstva pa so, če tudi ne upoštevamo nastale poslovne izgube v prvem polletju, precej nad sorazmerjem obsega našega poslovanja. V razmišljanju, kje bi lahko dosegli prihranke, ne da bi pri tem bila prizadeta delovna skupnost in namen tovarniškega tiska, je postal Koroški fužinar najbolj problematično glasilo naše železarne. Koroški fužinar, ki je bil osnovan leta 1950, je prevzel vlogo obveščanja notranjih poslovnih dogajanj, sočasno pa je registriral tudi ostale važne dogodke izven naše delovne skupnosti. Z rastjo podjetja, predvsem pa z razvojem samouprave, se je pokazala potreba po izboljšanju notranjega obveščanja. Koroški fužinar, ki je izhajal samo vsake tri mesece, ni bil več kos tem potrebam, zato je bil oktobra 1964 osnovan mesečnik Informativni fužinar, ki zajema vse, kar nas iz našega poslovanja in dela lahko zanima. Ker je Železarski zbornik prevzel še znanstvene razprave naših strokovnih delavcev, je Koroški fu-

Cevi

Nepopravljiv udarec pa je s tem dejanjem prizadejan vsemu socialističnemu gibanju v svetu in storjena usluga imperalizmu in reakciji, ki imata sedaj močne argumente proti socializmu in njegovim humanim načelom, ki bodo sedaj še bolj kot doslej okrepili protisocialistično gonjo.

Tovarišem se za njihova mnjenja najlepše zahvaljujemo. J. Š.

žinar ostal le četrtletnik kot poljudno literarna revija s koroškim obeležjem. Kljub takemu številu tiskanih obvestil pa zaposleni še vedno niso zadosti hitro obveščeni o naših notranjih dogajanjih. Mnogi se zato nagibajo k temu, da naj bi Informativni fužinar izhajal 14-dnevno. To pa bi seveda še bolj izdvojilo Koroški fužinar iz območja naše železarne. Razprava je sicer v celoti potrdila ugotovitev, da je za naše potrebe bolj potreben Informativni fužinar, da pa bi kljub temu za izhajanje Koroškega fužinarja v dosedanji obliki kazalo iskati druge možnosti in vire. Sklenjeno je zato bilo:

— Koroški fužinar naj se zaradi svoje tradicije, ugleda in značaja obdrži tudi v bodoče, s tem da naj bi občinska skupščina Ravne na Koroškem iz svojega proračuna za tiskanje prispevala vsaj polovico stroškov. Če predlagani način ne bi bil sprejet, naj bi Koroški fužinar v bodoče izhajal samo dvakrat letno.

— Uredniški odbor naj obdela zamisel, da bi Informativni fužinar izhajal 14-dnevno. Izdelati mora zato predračun, iz katerega bo razvidna višina in razlika nastalih stroškov tovarniškega tiska.

— O sprejetem predlogu spremembe tovarniških glasil je obvestiti skupščino občine Ravne s prošnjo, da nas o stališču, ki ga bodo do predloga sprejeli, po možnosti čimprej obvestijo.

Z ostalih področij poslovanja pa so bile sprejete naslednje odločitve:

Ugodi se prošnji sekcije za interniranje pri obč. odboru ZB NOV Ravne na Koroškem in na stroške naše železarne trem njihovim članom odobri udeležba na slovesnosti odkritja spomenika v koncentracijskem taborišču Dachau. Stroški se poravnajo za njihove člane, zaposlene v naši železarni, ki so bili v času okupacije internirani v Dachau, pa po osvoboditvi doslej še niso imeli možnosti, da bi obiskali to taborišče.

Ugodi se prošnji zveze prostovoljcev, borcev za severno mejo v letih 1918-1919 in za postavitev spominske plošče na Uršlji gori prispeva enkratna dotacija v znesku 500,00 din.

Za kritje stroškov metalurških športnih iger, ki bodo 31. 8. in 1. 9. tl. pri nas na Ravnah, je bila ŠD Fužinar odobrena enkratna dotacija v znesku 24.000,00 din.

Ugodi se prošnji KPD Prežihov Voranc Ravne na Kor. in iz sredstev neinvesticijskih izdatkov, s katerimi letos razpolaga upravni odbor, za izplačilo OD kapelniku godbe na pihala dodeli dotacija v višini 5.000,00 din. Odobrena sredstva naj jim služijo za premostitev letos nastale situacije, ker tudi naslednje leto ni pričakovati, da bi naša železarna razen sredstev, ki jih bomo morebiti prispevali skladu za družbeno dejavnost, lahko dodeljevala še sredstva za ostale namenske potrebe.

Za nakup stanovanja njihovemu sodelavcu je bilo Metalurškemu inštitutu v Ljubljani začasno posojenih 8.128,00 din. Znesek bo Metalurški inštitut v celoti vrnil železarni po sprejetju zaključnega računa meseca februarja naslednje leto.

Zaradi znanih dogodkov na Češkoslovaškem je bilo rečeno, da lahko češki turisti, ki so bili na letovanju v našem počitniškem domu v Portorožu, podaljšajo bivanje v domu na stroške naše železarne vse

do časa, ko jim bo omogočen normalen povratek v domovino.

Na predlog komisije za kadre in delovna razmerja je bilo sklenjeno:

— ugodi se prošnji v železarni zaposlenega Zlatka Kiviča in se mu v šolskem letu 1968/69 dodeli štipendija na TŠŠ oddelku za metalurgijo pod pogojem, da opravi potrebne diferencialne izpite in se letos vpiše v 3. razred.

— Potrdi se predlog komisije in se tov. Marjanu Arnoldu v šolskem letu 1968/69 dodeli štipendija na TŠŠ elektro oddelku.

— Odkloni se prošnja Dragice Štelcer za dodelitev štipendije za nadaljevanje šolanja na TŠŠ oddelku za šibki tok. Štipendija je bila odklonjena zaradi tega, ker za šolanje letos v tej smeri ni bila razpisana, izven razpisa pa štipendij ni mogoče dodeljevati.

Upravni odbor je v smislu določil našega pravilnika o medsebojnih delovnih razmerjih kot za to pristojen organ odklonil pritožbi v železarni zaposlenih Antona Ugrina in Milana Kotnika zoper odločitev komisije za kadre in delovna razmerja o izbiri kandidata za razglašeno prosto delovno mesto »izmenski delovodja v špediciji« in potem, ko je ugotovil, da je bil razglas delovnega mesta in postopek komisije pri izbiri kandidata v skladu z določili naših normativnih aktov, potrdil sprejeto odločitev komisije o izbiri kandidata.

Na predlog posameznih sektorjev in služb je upravni odbor odobril:

— za Jožeta Dornika nabavo potnega lista za službena potovanja v inozemstvo;

— za inž. Jožeta Rodiča udeležbo na evropskem posvetovanju združenja za kontrolo kvalitete materiala. Razen stroškov potovanja bremenijo našo železarno tudi stroški prispevka za udeležbo na posvetovanju;

— inž. Jožetu Geršaku 2-dnevno in inž. Janku Gnamušu 1-dnevno službeno potovanje v Avstrijo;

— za šoferje osebnih avtomobilov, ki službeno potujejo v inozemstvo, za naslednje obdobje vsakemu po 5 inozemskih dnevnih, ki jih morajo obračunati na osnovi izvršenih službenih potovanj;

— UO je odobril, da se na stroške naše železarne tekmovanja mladih v Smederevu udeležijo trije mladinci, člani naše de-

lovne skupnosti, katerih imena se bodo določila sporazumno z vodstvi obratov.

Potrdi se predlog posebne komisije za razdelitev dodatno izdvojenih sredstev, namenjenih za kreditiranje individualne gradnje stanovanj. Dodatna sredstva se stanovanjski zadrugi Navrški vrh dodelijo s pogojem, da v okviru razpoložljivega zneska poišče možnosti, da se v lastne stanovanjske hiše letos vseli čim več graditeljev — članov njihove zadrage.

Na predlog komercialnega sektorja je bil v smislu čl. 24 pravilnika o delitvi OD železarne Ravne uveden deljeni delovni čas za delovna mesta, ki jih zasedajo: inž. Božo Cimerman, Alojz Breznikar, Viktor Kastelic, Tone Potočnik, inž. Andro Bertapelle, Maks Viternik, Jakob Konič in Hubert Vetter.

Na obvestilo krajevne skupnosti Ravne na Koroškem, da je našim predstavnikom v upravnem odboru sklada za družbeno dejavnost potekel mandat, in da naj zato imenujejo nove člane, je bilo odloženo, da se za predstavnika naše železarne v upravni odbor sklada za družbeno dejavnost za naslednjo mandatno dobo dveh let imenujeta inž. Vlado Strahovnik in Peter Šetina.

Upravni odbor je bil seznanjen, da so pogodbe za nakup vseh, do podaljšane 3. faze zgrajenih stanovanjskih hiš v Dobbi vasi sklenjene z vsemi zainteresirani in da so kupoprodajne pogodbe že vsi podpisali, niso pa še izvršili vplačila predpisane 10% vrednosti tako zgrajenih stanovanjskih hiš. Z namenom, da bi bila zadeva s prodajo stanovanjskih hiš dokončno urejena, je bilo sklenjeno, da je obvestiti vse kupce, da morajo do konca meseca avgusta letos vplačati s pogodbo določeno 10% vrednost stanovanjske hiše. Kolikor posamezni kupci tega ne bi storili, se šteje, da pogodbe o nakupu z njimi niso bile sklenjene in se bodo hiše ponudile v nakup drugim zainteresentom.

Upravni odbor je bil tudi seznanjen z zadolžitvami in ukrepi, ki jih je na podlagi sprejetega sanacijskega načrta izdal direktor podjetja.

Upravni odbor je moral razpravljati tudi o nekaterih drugih problemih s področja podjetja in prošnjah posameznih prosilcev, ki pa so bili o načinu rešitve svojih vlog pisмено obveščeni.

Nova topilnica

V kratkem naj bi začela obratovati nova topilnica na levem bregu Meže. Vsi vemo, da gradnja teče že dolgo in bi bila nova topilnica že davno dograjena, če bi bilo na razpolago dovolj finančnih sredstev ali po domače — denarja. Ker dela še tečejo, nam niso znani vsi stroški gradnje in jih bomo sešteli po zaključku vseh del.

Tehnično je grajena nova topilnica v znanem stilu švedskih jeklarn, to je, da se izkoristi višje ležeči teren ob pečni hali za lažje iztovarjanje surovin in namestitve bunkerjev. Seveda se ta način uporablja le na takem terenu, kot je naš, to je ob bregu, in zato ima topilnica dva nivoja. Hala je razdeljena na dva dela — **pečna hala**, ki ima na vzhodu podaljšek za uskladiščenje vložka, in **livna hala**.

V pečni hali sta postavljeni dve peči kot glavna objekta topilnice. Nato je ob steni vrsta bunkerjev za surovine, kot apnenec, jedovec, FeSi, FeMn, Al itd. Izpraznjevanje bunkerjev je izvedeno z elektrovibratorji, tako da s pritiskom na gumb vibrator napolni šaržirno korito. Sledijo postaja zračne pošte s teleprinterjem, žarilne peči in montažni oder za elektrode. Po prostoru med pečmi in bunkerji bo vozil manipulator, ki bo omogočal hitro in učinkovito delo ter mehanizirano dodajanje dodatkov, vlek žlindre ter opravljal ves transport. Nadalje bo v tej hali še zidanje obokov in priprava mas.

V podaljšku pečne hale so postavljeni veliki bunkerji za staro železo in grodelj. Vse staro železo bo moralo biti zrezano na

kratke dimenzije, sicer prostornina ne bo izkoriščena. Ob teh lesenih bunkerjih teče dovozni tir za voz, na katerem bo sedela košara z vložkom. Približno na sredini je tehtnica z elektronskim tehtanjem. Voz za prevoz košar ima lasten pogon, tako da ni odvisen od ostalega omrežja.

Peči sta elektro obločni od angleške firme Birlec. Trenutno je montirana samo prva, druga bo prišla na vrsto takoj, ko bo prva gotova. Kapaciteta peči je 40 t. Regulacija je elektrohidravlična. Pri tem ima vsaka elektroda svoj dvizni hidravlični cilindar (valj). Transformator ima nazivno obremenitev 12.000 KVA, vendar s to ugodnostjo, da ga je možno preobremeniti do 16.000 KVA. Elektrode imajo Ø 405 mm, konični nipelj, in so izdelek firme Signi (ZRN).

Nagibanje peči (kipanje) je hidravlično — za naprej 45°, za nazaj 15°. Prav tako je hidravlično odpiranje vrat. Žlindra se bo spuščala na posebnem vozu pod pečo v jamo pod prebodom peči s pomočjo motorne vitla. Od tu pa se bo z žerjavom dvigala in odlagala na za to določen prostor. V primeru okvare obstaja tudi možnost dviga žlindre pred pečo. Peč ima dno iz nerjaveče pločevine in bo pod dnom montiran induktivni mešalec za premešavanje taline in odstranjevanje žlindre. Instalacija za induktivni mešalec še ni prispela in bo montirana kasneje.

Električni dovodni kabli na peči so hlajeni z vodo, tako da teče voda po majhnih ceveh po vsej dolžini kablov, ki so zunaj izolirani. Posebna zahteva je, da mora biti voda čista, brez mehanskih delcev (pesek, glina), pa tudi brez snovi, ki se vsedajo na stene cevki in s tem slabšajo hlajenje. Skratka, voda mora biti čista kot pitna voda. V primeru da zmanjka vode, se mora peč takoj izklopiti, ker kabli ne prenesejo niti minute obratovanja brez vode.

Da bi tehnologija izdelave šarže bila čim bolj pod nadzorom in uspešno vodena, je urejena (kot sem že omenil) zračna pošta, ki deluje pod komprimiranim zrakom. Na kratko opisan je postopek tak: topilec odlije KV probo, jo vloži v bombico ter bombico odpošlje po cevni pošti v kemijski laboratorij. To tudi sporoči po teletiparju. V kemijskem laboratoriju probo analizirajo na kvantometru in rezultat analize javijo na semafor pri 40-tonski peči, takoj nato pa ga potrdijo še po teletiparju. Delovodja ima tako možnost ugotavljanja že po nekaj minutah sestavo jekla v peči. Pri zadnjih meritvah hitrosti potovanja bombice smo izmerili, da potrebuje za pot iz nove topilnice v laboratorij 40 sekund, torej drvi s hitrostjo 90 km na uro kot avto na avto cesti.

Pomembna novost za topilnico, za železarno in posebno za spodnji del Mežiške doline je še to, da bodo nove električne peči imele **naprave za čiščenje plina**, ki bodo odvzele plinu 95 % vsega prahu. Naprava bo delovala na principu čiščenja plina z vodo in bo odstranjevala stisnjeno blato v posode, tako da tudi voda (Meža) ne bo dobila dodatne nesnage. Vem, da bodo tov. Ajnžnik in drugi to novico prebrali z zadovoljstvom, saj je to prvi dokaz, da železarna resno misli rešiti ta »prašni« problem kljub finančnim težavam.

Že sam naziv »livna jama« je napačen, saj v bistvu ni nobene livne jame, ampak

le livni prostor in je ime pač ostanek iz davnine, ko so vlivali ingote v jamah. Za livno jamo je predvidenih več sprememb, ki so odvisne od razvoja železarne, predvsem pa od nove valjarne in kovačnice. Kajti ko bo naslednje leto šel novi blooming (težka valjna proga) v pogon, se bo format ingotov spremenil in s tem tudi način dela v jami. Sedaj se bo vlivalo še po principu 3 — **tretje variante**, to je vlivanje obstoječega formata ingotov za valjarno, kasneje se naj bi prešlo na vlivanje na vozovih, kot predvideva varianta 2, in kot zaključek predvidena varianta 1 vlivanje valjarniških ingotov (2 t) na vozovih, vlivanje kovaških blokov in vakuumiranje jekla.

Oprema livne jame je klasična — žerjavi, ponovce, vozovi. Posebnosti so infra peč za sušenje ponovčnih drogov, naprava za vpihanje plina argona in vakuumska naprava na induktorski princip. Slednja naj bi uporabljala isti agregat, ki je namenjen za mešanje jekla v peči tudi za indukcijsko mešanje taline v ponovci v času vakuumiranja. Za tvorbo vakuumu pa bi se tudi tu uporabljala para preko parnih injektorjev.

Pri gradnji nove topilnice sodeluje več znanih podjetij in bi jih naštel le nekaj:

- Gradis Ravne — gradbena dela,
- Metalna Maribor — kovinske konstrukcije,
- Litostroj Ljubljana — žerjavi,
- Kovinarska Krško — kovinske konstrukcije,
- Univerzal Slov. Gradec — zračna pošta,
- Vatrostalna Zenica — obzidave,
- Instalater Prevalje — instalacije,
- Elektromontaža Maribor — kovinske konstrukcije,
- Birlec London, Anglija — elektro peči,
- Leeds Northrup, Anglija — merilni instrumenti,
- Dolomite Franchi, Italija itd.

Poleg navedenih so ogromno dela napravili člani kolektiva železarne, posebno pa sodelavci elektro, strojnega in gradbenega remonta, ki zaslužijo vso pohvalo za svojo požrtvovalnost.

Rado Jelerčič, dipl. inž.

ŽELEZARSKE ZANIMIVOSTI

Združevanje tudi v tujini

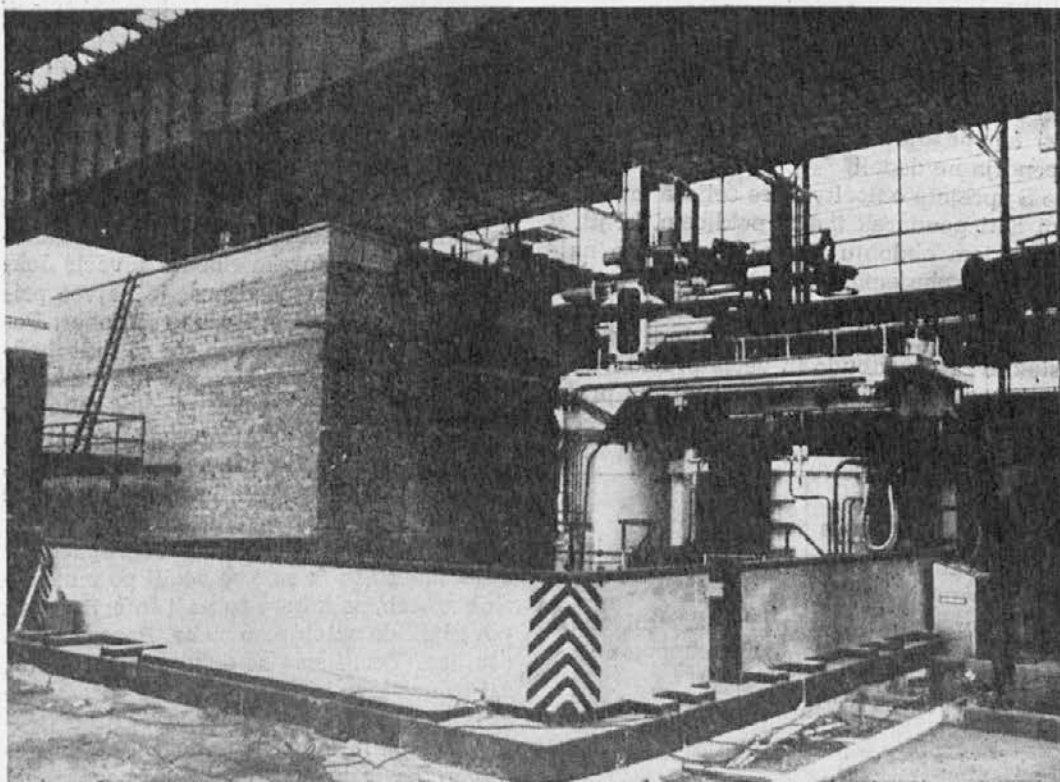
Japonska črna metalurgija je znana tudi po tem, da imajo na Japonskem le velike železarne in še te so združene v velike družbe. Kljub temu sta dve največji jeklarski družbi spoznali, da ne moreta dovolj hitro napredovati, in se zato nameravata še letos združiti v eno veliko podjetje. Združili se bosta podjetji »Jawata Iron« in »Fuji Iron« v enotno jeklarsko družbo, ki bo drugo največje podjetje na svetu. Njihova proizvodnja bo znašala 22 milijonov ton jekla, to je 10-krat več, kot ga proizvede vsa Jugoslavija.

Novosti v vakuumski tehniki

V svetu obratujejo različne naprave za vakuumiranje jekla. Največ jih je na tako imenovani »komorni princip«, to je takšen, kot ga ima naša železarna. V zahodnoevropskih železarnah že obratuje nekaj takih naprav, ki so uvedle prepričanje tekočega jekla s kisikom in ne z argonom; s tem obdržijo livno temperaturo v ponovci. Tako prihranijo električno energijo, imajo boljšo vzdržnost peči in daljši čas vakuumiranja. Potrebujejo pa natančne dozorje karburita in ferolegur, aparate za kisik in posebno izolirano kopje za vpihanje.

ZAR

Združena arabska republika bo zgradila moderno železarno, ki bo imela 1,5 milijona ton jekla letne proizvodnje in bo predelovala domačo rudo. Železarno in rudnik bodo zgradili s pomočjo strokovnjakov Sovjetske zveze in lastnih podjetij.

Montaža elektro peči bo kmalu gotova

SPREMEMBE PRI ŠTIPENDIRANJU UČENCEV MIŠ

Čeprav je večkrat slišati razprave o tem, da nastopajo težave pri zaposlitvi mladine, potem ko konča osemletko, letni vpisi v metalurški industrijski šoli take trditve demantirajo. Podatki kažejo, da se tako lani kakor tudi letos ni prijavilo dovolj učencev za razpisana učna mesta v MIŠ. Če so potrebe še delno pokrite za razne kovinske poklice, pa to ni primer za poklice metalurške stroke. Število učnih mest v MIŠ je odvisno od predvidenih potreb železarne, delno pa tudi od finančnih sredstev, ki jih imamo na razpolago za strokovno vzgojo kadra. Finančnih sredstev za te namene pa vedno ni dovolj na razpolago, zato smo v podjetju primorani, da občasno spreminjamo merila in kriterije za dodeljevanje štipendij učencem MIŠ. Iz tega vzroka je tudi lani bilo odločeno, da se učencem prvega razreda ne dodelijo štipendije, pač pa da se bodo dodelile po vpisu v drugi razred, pri čemer pa se bodo upoštevali doseženi učni uspehi učencev.

O tem in pa o problemu števila prijav v MIŠ v šolskem letu 1968/69 je razpravljala tudi komisija za kadre in delovna razmerja, ki je s svojimi stališči in predlogi seznanila upravni odbor. Z namenom, da bi pokrili naše potrebe predvsem po učencih za metalurške poklice, je upravni odbor prišel do zaključka, da je lani sprejete kriterije za dodelitev štipendij delno korigirati. Sklenjeno je zato bilo:

— Osvoji se predlog komisije za kadre in delovna razmerja in učencem MIŠ, ki bodo letos sprejeti v šolo in se bodo odločili za metalurške poklice, že takoj v prvem razredu dodeli štipendija, medtem ko se štipendija za kovinske poklice tako kot doslej tudi v bodoče dodeli šele po vpisu v drugi razred, pri čemer je upoštevati doseženi učni uspeh.

— Odobri se, da se učencem MIŠ, ki bodo letos vpisani v drugi razred, dodeli štipendija z omejitvijo, da se dodeli samo tistim, ki so prvi razred zaključili z najmanj dobrim uspehom. Izjemoma se štipendija dodeli tudi tistim učencem, ki so prvi razred zaključili z zadostnim uspehom, pa so bili iz praktičnega dela ocenjeni z najmanj dobrim uspehom. Učencem, ki teh pogojev nimajo izpolnjenih, se štipendija ne dodeli.

S sprejeto odločitvijo se želi na eni strani dati poudarek tistim poklicem, ki jih v sedanjem obdobju za našo železarno najbolj potrebujemo, na drugi strani pa naj bi se štipendija dodelila le pridnim in prizadevnim učencem, kar naj bi tudi ostalim služilo za vzpodbudo in večje prizadevanje tako pri teoretičnem kakor tudi pri praktičnem delu pouka.

-et

Nova težava

— Kako si kaj zadovoljen z novim delovnim časom?

— Ne preveč. Prej sem zamudil samo jutraj, zdaj bom pa moral še popoldne.

Uspela kura

— Šel sem v toplice, da bi shujšal.

— Pa si shujšal?

— Sem. Za vse svoje prihranke.

Z odbojko na Madžarskem

Občinska moška odbojcarska ekipa, v kateri so bili igralci mežiškega Partizana in ravskega Fužinarja, je 16. avgusta odpotovala na Madžarsko. Odbojcarski klub športnega društva obrtnih podjetij Spartacus iz Szombathelyja, ki je bil maja meseca gost občinske zveze za telesno kulturo, je povabil koroške odbojkarje na povratno srečanje.

Majhna kolona avtomobilov se je z Raven preko Maribora in Murske Sobote pomikala ob lepem sončnem vremenu proti prehodu Dolga vas — Redics. Velika večina nas še ni bila na Madžarskem, zato je razumljivo, da je z bližajočo se mejo rasla tudi naša nestrpnost, saj tisto o prvem vtisu le velja in prvi vtis dobiš navadno že na meji! Na naši strani so bile formalnosti

do naše Lendave, kjer pa je zaloga nafte že bolj revna.

Sonce se je nagnilo že proti poldnevu, ko smo se ustavili v nekem športnem rekreacijskem centru, katerih je na Madžarskem zelo veliko. Prijazna restavracija z lepo teraso nas je sprejela in hlad med drevjem nam je kar prijal. Ob prijetnem pomenku s pomočjo tov. Vilda, saj od nas nihče ne zna madžarsko, naši gostitelji pa govorijo samo svoj materinski jezik, je minilo kosilo, madžarski orkester z violinami pa je poskrbel za svojevrsten prijeten ambient, ki je bil za nas nekaj novega in katerega se bomo vedno radi spominjali.

Naša pot se je nadaljevala. Blížamo se Szombathelyju, mestu naših gostiteljev, našemu novemu, neznanemu bivališču. Naši avtomobili se ustavijo pred turističnim hotelom v Jokai parku ob robu mesta, kjer se za dva dni nastanimo. Naši gostitelji nas povabijo na čašo piva v restavracijo, ki stoji na bližnjem gričku. Seveda radi sprejmemo in s terase se nam nudi čudovit pogled na mesto.

Szombathely, to najstarejše madžarsko mesto, je zelo znan po kulturnih spomenikih iz svoje dvatisočletne preteklosti še iz pradavne Savarije. V štirih stoletjih vlade rimskega imperija je tu nastalo lepo in bogato mesto, ki pa ga je leta 455 potres popolnoma porušil. Pri različnih izkopih tu vedno najdejo kaj pomembnega, vrednega. Poleg rimske opeke, steklenih ostankov, klesanih kamnov in posod so našli v vrtu razvalin Járdányi Pavlovicsa cel odsek znane jantarske ceste, obložene z velikimi bazaltnimi kamni, ki se je vila od Rima preko Emone, Celeje, Poetovije, Szombathelyja vse tja do Baltika. Tu je res pravi raj za arheologe, saj so tu tudi našli živopisane mozaike starokrščanske bazilike in še nešteto drugih dragocenih izkopanin, ki jih skrbno hranijo v arheološki dvorani in lapidariju muzeja Savarija. Ponosni so tudi na ostanke svetišča, ki je bilo zgrajeno v čast boginji Izidi, katerega so slučajno našli med gradnjo nekega skladišča.

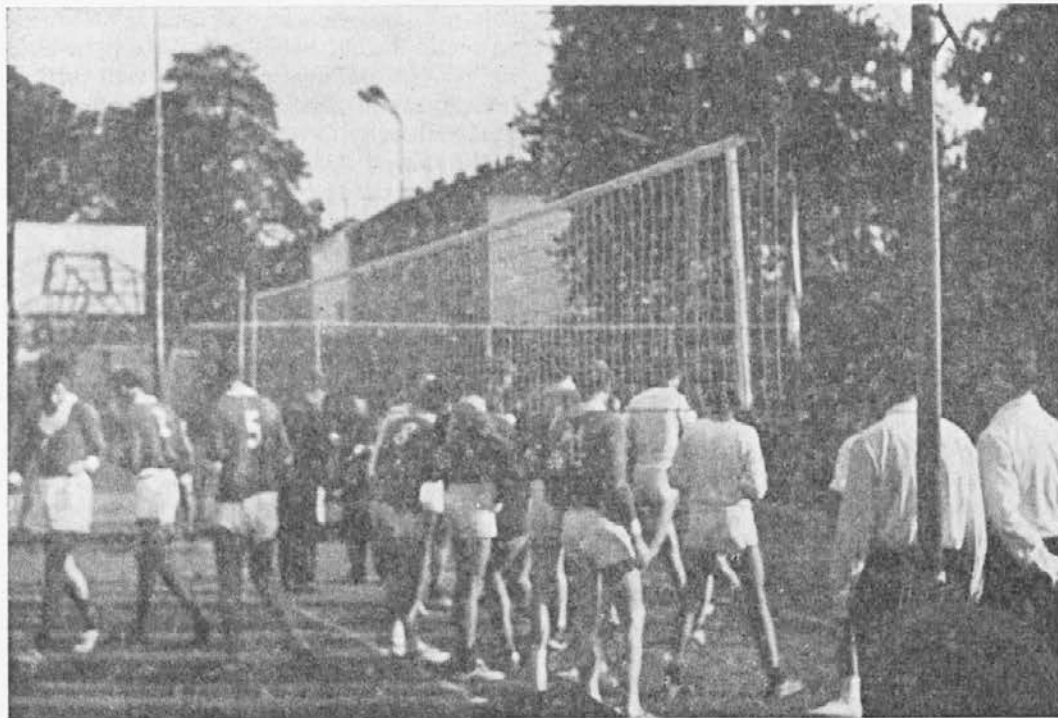
Iz srednjega veka je ohranjena le župna cerkev sv. Elizabete, zato pa je mogoče videti veliko prekrasne baroka. Leta 1777 je bila tu ustanovljena škofija in takrat so stopili na sceno veliki gradbeniki XVIII. stoletja Menyhért Heffele in slikarja Dorffmeister in Maulbertsch, katerih stvaritve so še danes vidne na cerkvenih zgradbah in palačah. Szombathely je bil zadnje tri mesece druge svetovne vojne sedež fašistične madžarske vlade, zato so ga Rusi, Američani in Angleži razdejali z bombami. Takrat je bila poškodovana tudi stolna cerkev, ki je izgubila vse notranje okrase, v popolni lepoti pa še danes lahko vidimo škofijsko palačo, zgradbo županjskega sveta, staro seminarsko in prelatno palačo ter hiše kanonikov v Alkotmány ulici. To mesto pa krasijo tudi sodobne stvaritve. Zelo lepi so dom kulture in športa na Trgu 15. marca, nove šole in javne zgradbe ter stanovanjska poslopja. Izredno lep videz pa dajejo mestu široki zeleni pasovi, posejani z rožami, številni negovani parki, ki zbujajo občudovanje in pričarajo svojevrsten mir. Szombathely je mesto z bogato kulturno preteklostjo in vsako leto

Spomenik Nikole Jurišića

hitro opravljene in že čez zapornico smo zagledali znane obraze. Na madžarski strani so nas pričakali predstavniki društva Spartacus, poleg njih pa naš dobri prijatelj in znanec, predsednik občinske zveze za telesno kulturo Murska Sobota tovariš Jože Vild. Ta prisrčna pozornost je največ pripomogla, da je bil prvi vtis res dober. Povedati je seveda potrebno, da se tudi madžarski cariniki niso ukvarjali preveč z nami, kljub temu da je tam pregled avtomobilov le drugačen, kot smo ga vajeni na drugih prehodih, in razen »čik gumijev«, ki so nas morali počakati na naši strani, je bilo vse v najlepšem redu.

Prisrčni stiski rok, mala pregrupacija v avtomobilih in že smo se vozili po madžarskih cestah, za katere so naši šoferji vedeli povedati, da sploh niso slabe. Povsod sama ravnina. Vozili smo se dobesedno po nafti, saj so nas levo in desno ob cesti spremljale črpalke, ki so v enakomernem ritmu bruhale na svetlo to naravno bogastvo. Zvedeli smo, da je to področje zelo bogato, da zajema celo pokrajino in da se razteza celo

Rokovanje

Foto: J. Sater

zadnjo nedeljo v avgustu je tu nekakšna proslava rojstnega dne mesta. Pravi pravcati karneval z bogatimi starinskimi oblačili daje tej proslavi svojevrsten in mogočen pečat in spominja na leto 43, ko je rimski cesar Claudius ustanovil mesto, na leto 193, ko so v Savariji oklicali za cesarja Septima Severa, na čas, ko so se Slovani naselili v Panoniji in so se takrat (leta 893) prvič pojavili Madžari, na kralja Mathiasa, velikega madžarskega vladarja, ki je leta 1485 zasedel Dunaj, na Turke, ki so se v 17. stoletju potikali tod okoli, na šestmesečno zasedbo Napoleonovih vojakov leta 1809 in na vse pomembne dogodke vse do današnjih dni.

Ko so zadnji sončni žarki tonili za strehe tega mesta, kjer se srečujeta bogata preteklost z moderno sedanostjo, mesta, ki šteje okrog 66.000 prebivalcev, smo se počasi spuščali s hriba in se napotili h gostišču pri jezeru. Tudi na tej poti smo imeli kaj videti. Najprej smo si ogledali zelo skrbno urejeno termalno kopališče, in ko so že gorele ulične svetilke, smo hodili vzdolž lepega umetnega jezera, na naši desni, onstran ceste, pa smo videli odprt plavalni bazen, ki meri 100 x 100 m. Jezero je valovilo v luči uličnih svetilk, ko smo šli mimo malega otoka, ki ga s kopnim povezuje »most ljubezni«. Vzdušje, ki nas je prevzelo ob teh lepotah, je bilo postavljeno še na večjo preizkušnjo, ko se je pri večerji oglasila zopet violina v rokah temnopolte Madžarke in ko smo si pri mizi z našimi športnimi tovariši iz Szombathelyja izmenjali skromna darila. Kot bi bilo dogovorjeno, so bile to lutke v naših in njihovih narodnih nošah. Po večerji smo se poslovili od naših gostiteljev in naš prvi dan bivanja na Madžarskem je utonil v noč.

V soboto je jasno nebo obetalo lep dan. In res. Po zajtrku v hotelu Savarija in kratkem pohajkovanju po mestu nas je sonce kar dobro ogrelo na poti v najmlajše madžarsko mesto, ki ima vse mestne pravice, v obmejni Köszeg. Tu smo si ogledali grad, se povzpeli v stolp in od tam občudovali mestece z bogato in slavno zgodovino. Pred gradom stoji spomenik Nikole

Jurišiča, ki je pod grajskimi zidovi v letu 1532 ustavil z malo posadko prodiranje Sulejmana, ki so ga z njegovo vojsko do takrat smatrali za nepremagljivega. 25 dni so Turki oblegali grad, potem pa so morali popustiti žilavi peščici Jurišičevih vojakov in se umakniti. To se je zgodilo nekega dne ob 11. uri in še danes se v spomin na Jurišičevo zmago vsak dan ob tem času oglasijo zvonovi.

Ker je bil Jurišič naš rojak, je prav, da o njem napišemo nekaj več.

Nikola Jurišič se je rodil v Senju okrog leta 1490 in je bil vojskovodja. Pred letom 1526 je bil poveljnik čet v Krajini, leta 1527 je veliko pripomogel k izvolitvi Ferdinanda za kralja v cetinskem zboru, od leta 1528 do 1530 je bil kapetan Reke, leta 1530 se je kot cesarski poslanec pregovarjal s Turki v Carigradu. Leta 1532 je s 1000 hrvaškimi vojaki zaustavil v Köszegu Sulejmanov pohod na Dunaj, za kar mu je Ferdinand leta 1537 podaril Köszeg in ga

imenoval za vrhovnega poveljnika avstrijske vojske v Krajini. Naseljeval je uskoke v Žumbergu in preprečeval protestantizem na Kranjskem, kjer je bil poveljnik leta 1542 in 1543. Pred smrtjo je bil svetnik na dunajskem dvoru. O tem junaku, našem predniku Nikoli Jurišiču, bodo Madžari baje v kratkem posneli tudi film.

Poleg gradu smo si v tem mestu, ki je bilo v XVIII. stoletju enajsto mesto na Madžarskem, ogledali še utrdbam podobno mestno središče in lepo cerkev. Žal nismo mogli v muzej, čakala nas je pot nazaj v Szombathely, kjer je bila popoldne prva preizkušnja naših odbojkarjev.

Naši gostitelji so nas z avtobusom pripeljali iz slačilnic v lep športni park z mnogimi igrišči. Prav takrat so se v tem mestu mrzlično pripravljali na otvoritev športnega doma, ki je bil zgrajen v sklopu igrišč, in vsi na trnih za to slavlje pričakovali tudi svojega ministra za šport. Za šport Madžari res veliko dajo. Primerjali smo Szombathely z Mariborom in kljub temu, da je Maribor večje mesto, je potrebno priznati, da se lahko po številu športnih objektov skrije pred Szombathelyjem.

Sobotni nasprotnik naše občinske odbojarske vrste je bil vojaški oziroma policijski klub DOZSA. Po uvodni izmenjavi zastavic (še sreča, da imamo sedaj tudi mi svoje zastavice!) se je tekma začela. Naši so začeli v postavi Dokl, Lednik, Petrovič, Košuta, Golob in Gostenčnik in od začetka so jim bili Madžari kar trd nasprotnik. Prvi set je minil v začetni premoči Madžarov, vendar so se naši hitro znašli in zmagali s 15:13. Drugi se je končal z istim rezultatom, vendar naši niso več igrali samo s prvo postavo. Trener Filipančič je preizkusil tudi ostale: Kranjca, Blatnika, Mlačnika, Rožena in Šteharika. Tretji set je bil samo še formalnost, rezultat 15:9 in prva gladka zmaga s 3:0!

Po tekmi smo bili gostje na večerji, ki jo je za nas pripravil v oficirskem klubu vojaški oz. policijski klub DOZSA. Poznavalci razmer so nam povedali, da je to dokaz, da se je zadnje čase tudi na Madžarskem veliko spremenilo, ker drugače civilisti pač ne bi mogli v oficirski klub. Mo-

Na gradu Köszeg

Foto: J. Sater

Ostanki svetišča boginje Izide

goče res!? Za to večerjo velja omeniti, da so drugi dan nekateri igralci imeli težave, to pa zaradi tega, ker so hoteli biti bolj Madžari od Madžarov samih — pri začetku namreč. Na srečo brez večjih posledic.

V nedeljo zjutraj se je napravljalo k dežju in prvotno predvidena srečanja na prostem so morala biti v dvorani. To pa za naše gostitelje ni bil noben problem in kmalu smo bili v eni izmed nešteti telovadnic, kjer so nas že čakali naši nasprotniki.

Naši so najprej igrali z reprezentanco Szombathelyja in gladko zmagali z 2:0. Nato sta se srečali ekipi reprezentance mesta in Spartacusa. Po tej tekmi smo gledali medsebojno prijateljsko tekmo tamkajšnjih ženskih vrst, katerim je sodil Filipančič. Pred glavno tekmo dneva med SPARTACUSOM in našo občinsko vrsto je bilo na obeh straneh mnogo ugibanj. Zmagovalno ekipo je čakal lep pokal in naši gostitelji so bili na tistem prepričani, da so boljše moštvo od našega, saj so takrat na Ravnah tesno izgubili in še sodnik je imel prste vmes. Oh, ti sodniki! Prvi in drugi set je tamkajšnji arbiter večkrat bil sedmi mož domače ekipe, v tretjem setu pa je le bil nepristranski. Sicer se pa takrat res ni dalo kaj več narediti. O sami tekmi lahko še napišemo, da je bila izredno lepa, borbena in tudi tehnično na višini, kjer so se naši prav posebej izkazali. Malo handikapirani in zaradi nerazumljivih sodnikovih odločitev so prvi set izgubili. V začetku drugega seta so zopet imeli domačini več od igre, takrat pa so naši odlično zaigrali in zmagali. V tretjem, odločilnem setu pa so naši takoj v začetku točno zaigrali in visoko povedli, tako da zmaga sploh ni bila ogrožena. Povedati pa je potrebno, da SPARTACUS igra v prvi madžarski ligi! Lep pokal je bil naš, bilanca na Madžarskem odlična, saj so naši v treh nastopih trikrat zmagali.

Slavnostno kosilo, zopet v oficirskem klubu, seveda ni minilo brez govorov. Gostiteljem smo se zahvalili za iskreno gosto-

ljubje in jih za maj 1969 povabili na Koroško, na velik mednarodni odbojarski turnir, ki bo v organizaciji občinske zveze za telesno kulturo. Tudi naši gostitelji so polni hvale za kvaliteto prikazane odbojke naših igralcev, saj so nam povedali, da tako disciplinirane ekipe še niso imeli v gosteh. Poudarjali so medsebojno športno tovarištvo, ki ga tudi oni želijo v bodoče še bolj krepiti. Prav zato tudi njihovo povabilo, da se drugo leto v avgustu ponovno srečamo v Szombathelyju. Seveda smo tudi mi vabilo radi sprejeli, vendar se danes, ko to pišem, sprašujem, ali drugo leto ne bo zavesa, ki se je te dni spustila med nas zaradi tragičnih dogodkov na Češkoslovaškem, pregosta in preveč neprepustna, da bi jo lahko odgrnili?

Forinti so bili že pretopljeni v spominke, povečini pa v ogrske salame in začelo se je poslavljanje. Iskreno smo se poslovili od naših novih športnih tovarišev in tovarišic, od naših sestanovalk v hotelu, deklet iz Vzhodne Nemčije, naše edine, a zveste publike na zadnji tekmi, in pripravljeni smo bili za odhod.

Deževalo je, ko smo se odpeljali. Vendar še nismo zapustili mesta. Tovariš Vild nam je še pokazal jantarsko cesto in krepko smo zakoračili po njej. Čudili smo se tej umetnini izpred 2000 let kakor tudi vsemu drugemu, kar smo tu videli, od lepih mozaikov in glinastih posod do rimske kanalizacije in centralne kurjave. Nekako s spoštovanjem smo ogledovali predmete, ki so jih še pred našim štetjem izdelovale izurjene roke, še bolj njihov um in to spoštovanje si resnično zaslužijo. Ogledali smo si tudi izkopanine svetišča Izide. Izida je bila boginja starih Egipčanov, zaščitnica zakona, medicine, poljedelstva in plovbe.

Bila je Ozirisova sestra in žena ter Horusova mati. V dobi helenizma se je njen kult širil po grškem svetu in prišel tudi v Rim. Izkopanine in zlasti plošča z imeni njenih oboževalcev pa pričajo, da so jo zelo častili tudi daleč od Rima v Szombathelyju. Kulturniki so okrog izkopanin zgradili odprto gledališče in tu so vsako leto v naravnem okolju svetovno znane operne prireditve.

Se polni nepozabnih vtisov smo se končno poslovili od Szombathelyja, nad katerim so viseli sivi oblaki, in deževne kaplje so bile vedno bolj goste in težke. Malo pred mejo nas je prijazen tovariš Vild povabil še na črno kavo in prav je, da se v imenu vseh nas temu prijaznemu, razgledanemu in odličnemu tovarišu tudi tu zahvalimo za vse, kar je za nas storil, od posredovanja, razkazovanja znamenitosti do tolmačenja, saj je bil resnična, popolna vez med madžarskimi in našimi športniki.

Mejo smo hitro in brez najmanjših težav prekoračili. Pri naših smo se seveda najprej zanimali za rezultate nogometnih tekem prve zvezne lige, vzeli »čikgumije« in že smo se vozili proti Murski Soboti, kjer smo si privoščili »madžarski golaž« in se pristržno poslovili od tovariša Vilda. Po hitri vožnji smo bili zopet doma, pri nas, na naših koroških Ravnah!

In končni vtis? Videli smo veliko, prinesli smo pokal, gostitelji so bili pristrčni, trudili so se, da nam bi bilo pri njih kar najlepše. Kot športniki smo bili navdušeni nad velikim številom lepih in skrbno urejenih športnih objektov, a vendar se nam je pri prehodu meje, ko smo stopili na naša tla, zdelo, kot da sije tu pri nas sonce, kljub temu da je bilo nebo turobno, da je tu pri nas veliko bolj svetlo, bolj živo, vse bolj sproščeno. —ate—

Delo občinske konference SZDL in njenih organov

Pri reorganizaciji Socialistične zveze marca lani smo nedvomno in dosledno izhajali iz načela, da naj bo Socialistična zveza odprta našim ljudem, demokratična v svojem delovanju in dovolj široka za različna mnenja, stališča in pobude, pa vendar kritična do njih. Pomeni sicer široko, vendar opredeljeno in sistematično izhodiščno načelo Socialistične zveze.

Vsi smo seveda pričakovali praktične potrditve take Socialistične zveze. Po nekaj več kot enoletnem delovanju v novih pogojih lahko zato rečemo, da je Socialistična zveza to postala. Dosti so k temu prinesle njene organizacijske oblike: nove sekcije in komisije, nova je predvsem stalna konferenca, nov je izvršni odbor s poudarjeno izvršilno funkcijo.

Veliko konkretnega je bilo storjenega v nekaj več kot enoletnem delovanju Socialistične zveze v občini. O tem želimo povedati nekaj več. Naštevaju se zato ni moč izogniti, sicer pa je najbolj prepričljivo. Zapis torej ni analiza.

KONFERENCA se je sešla doslej trikrat. Marca lani na volilni seji je konstituirala organe in sprejela program delovanja Socialistične zveze v občini za vse obdobje doslej. Novembra je razpravljala o reor-

ganizaciji zdravstvene službe v koroški pokrajini. Predlagana razprava o otroškem varstvu je zaradi pomanjkanja časa odpadla in je o varstvu razpravljala izvršni odbor na razširjeni seji.

Tretja seja je bila aprila letos. Razpravljali in sklepali pa smo o kulturi in kulturnem življenju v občini.

Za obe problemski seji konference smo imeli na voljo ali smo zanju pripravili 90 strani strokovnih materialov ter na obeh sejah sprejeli sklepe in jih posredovali skupno 240 naslovnikom.

IZVRŠNI ODBOR konference se je sestel devetkrat, od tega na 4 razširjenih sejah s predsedniki krajevnih konferenc, člani sekcij ali komisij, poslanci, družbenimi delavci in drugimi. Razen na prvi seji IO, kjer smo obravnavali organizacijsko-tehnična in kadrovska vprašanja v občinski konferenci, smo vse ostale posvetili eni izmed širših problematik našega družbenega življenja. Tako smo razpravljali ter sklepali:

— o razširjeni dejavnosti Prešernove družbe in nalogah Socialistične zveze pri tem;

— o stališčih in zaključkih republiške komisije o bolnišnici v Črni na Koroškem;

— o aktualnih političnih vprašanjih na Bližnjem vzhodu in v svetu;

— o zaposlovanju in brezposelnosti v občini Ravne;

— o osnutku zakona o skupnostih otroškega varstva in financiranju nekaterih njegovih oblik;

— o osebnem delu na zasebnih sredstvih za delo;

— o vlogi in pomenu krajevnih skupnosti v naši občini;

— o reorganizaciji zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja.

Poleg te smo obravnavali še drugo aktualno problematiko iz življenja v občini ter še nekatera organizacijska vprašanja, ki zadevajo Socialistično zvezo.

Za štiri seje izvršnega odbora smo pripravili skupno 45 strani obsegajoče materiale, ki konkretno govorijo o problematiki, postavljeni na dnevni red.

Razpravo na izvršnem odboru smo oblikovali v sklepe ali stališča in jih posredovali občinski skupščini, gospodarskim ali vsem delovnim organizacijam, krajevnim skupnostim, krajevnim konferencam Socialistične zveze in drugim.

Doslej občinska skupščina še ni kompleksno obravnavala naših stališč, temveč je le priložnostno uporabila njihov del. Razpravo na skupščini torej še moramo doseči.

Na izvršnem odboru smo prevzeli in razreševali tudi druge obveznosti, ki spremljajo delovanje in vlogo Socialistične zveze v našem sistemu.

Tako smo:

1. Imenovali del članov svetov občinske skupščine in ustanovne skupščine temeljne izobraževalne skupnosti.

2. Imenovali odbor za proslavo 50-letnice oktobrske revolucije ter proslavo tudi pripravili. Razpisali smo pisanje nalog na temo »50 let OKTOBRA« v osmih razredih osnovnih šol, zadnjem razredu gimnazije in obeh zadnjih razredih rudarske in metalurške šole. Podelili smo 18 lepih knjižnih in 13 denarnih nagrad za vsebinsko najboljše napisane naloge.

3. Organizirali smo razstavo na temo 50 let Oktobra in o odmevu Oktobra v Mežiški dolini ter razstavo marksistične literature. Razstava je bila potujoča in je v 14 dneh bila v vseh večjih krajih občine. Razstavo smo odprli na Ravnah v študijski knjižnici pred drugo sejo konference.

4. V počastitev Oktobra in dneva republike smo v novembru organizirali proslavo s programom. Na Ravnah je ta z zborovsko recitacijo gimnazijcev še posebej uspela. Na proslavi smo tudi podelili nagrade za tri najboljše naloge gimnazijcem in učencem osmega razreda osnovne šole na Ravnah.

5. Bili smo pokrovitelji naslednjih prireditvev:

— likovne razstave učencev višjih razredov osnovnih šol v občini (najboljša dela smo nagradili in pohvalili pedagoge na šolah);

— prireditve otroških vrtcev občine pod skupnim naslovom »Cicibanov svet«.

6. Trikrat smo se posebej sestali s predsedniki krajevnih konferenc Socialistične zveze. Predvideni enodnevni razgovor (tudi s predstavniki krajevnih skupnosti) bo jeseni letos. Predsedniki krajevnih konfe-

renc so bili tudi na treh razširjenih sejah IO.

7. Razpravljali smo o predračunu občine za letošnje leto, v političnih aktivih krajev pa organizirali razprave. Razprave, razen občinske, niso najboljše uspeli, zato ker:

a) predračun ni bil pripravljen pravi čas;

b) v krajih niso razpravljali o prispevkih in davkih občanov ter o potrebah v krajevnih skupnostih;

c) čas zborov volivcev ni zmeraj ustrezal krajevnim razmeram;

d) poučitev odbornikov ni bila zadostna;

e) predloga predračuna ni tolmačil zboru volivcev odgovorni delavec občinske uprave.

Občinski skupščini smo posredovali omenjene pripombe in zahtevali, da se v bodoče izogne naštetim napakam.

8. Na Ravnah smo organizirali območno posvetovanje predsednikov občinskih skupščin, občinskih družbenopolitičnih funkcionarjev, poslancev, direktorjev ZD in drugih o zdravstveni službi na koroškem območju ter sprejeli ustrezna stališča. Dogovor zaradi izrazitih lokalističnih teženj ni uspel.

9. Skupaj z občinskim sindikalnim svetom smo pripravili razpravo o reelekciji direktorjev in o volitvah v samoupravne organe.

10. Doslej je bilo tudi več območnih posvetovanj predstavnikov občinskih konferenc, ki je vsako zahtevalo temeljitih priprav in poročanje o delu ter o nalogah za naprej.

11. Bili smo organizator praznovanja 25-letnice napada na Mežico (partizansko srečanje) in občinskega praznika. Osrednja proslava je bila v Mežici. V tednu od 15. do 19. maja je bila vrsta kulturnih in športnih prireditev.

12. Organizirali in izvedli smo tridnevno prijetno bivanje udeležencem karavane bratstva in enotnosti iz Kraljeva in okolice.

13. Dvakrat smo posegli v razpravo okrog razčiščevanja vloge sklada za družbeno dejavnost ter prevzeli obveznost, da pripravimo pravila za razdeljevanje zbrane denarja.

14. Intenzivno se je Socialistična zveza (krajevne konference) vključila v kadrovske priprave pri oblikovanju svetov krajevnih skupnosti in še posebej pri izbiri funkcionarjev KS.

15. V štirih krajevnih konferencah so med letom nastopile kadrovske spremembe v »vrhu«, zato smo intenzivno posegli v dogovore za njihovo novo vodstvo.

SEKCIJA IN KOMISIJA so oblike delovanja občinske organizacije Socialistične zveze, od katerih si dosti obetamo. Že doslej so se intenzivno vključile v priprave strokovnih materialov za vse pomembnejše seje konference ali IO. Včasih pa je moč — gre za pomen obravnavane tematike — dokončno spregovoriti že v sekciji sami. Imamo naslednje sekcije:

— za družbenoekonomske odnose;

— za kulturo in prosveto;

— za mladinska vprašanja in

— za zunanjepolitična vprašanja ter mednarodne odnose.

Poleg naštetih sekcij — vodijo jih 3-članski izvoljeni sekretariati — imamo pri konferenci še komisijo za zdravstvo in socialno politiko.

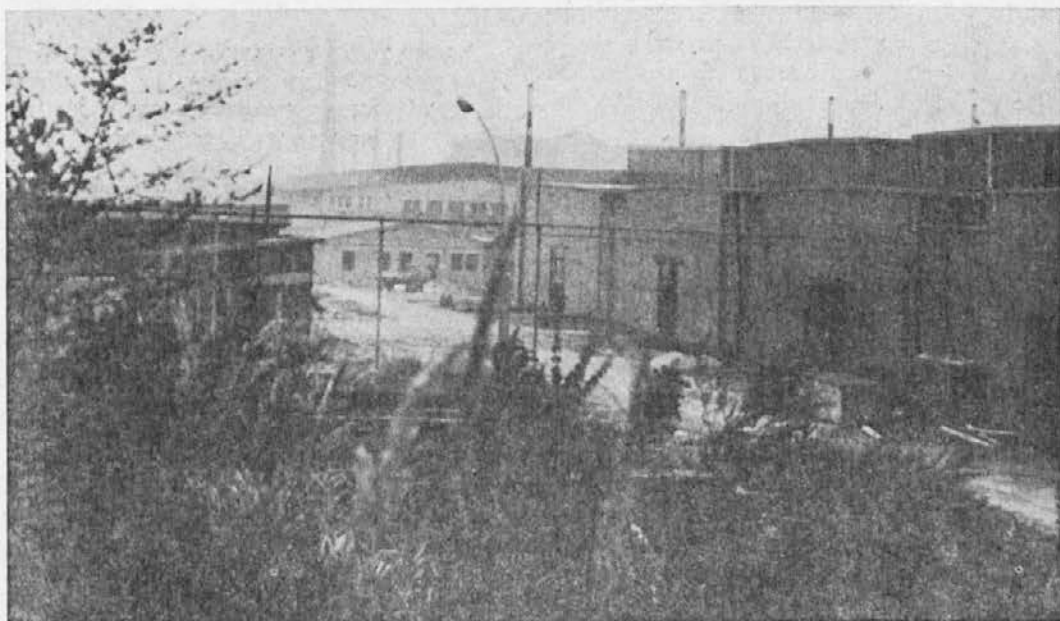
Razen sekcije za mladinska vprašanja so se sešle doslej vse, nekatere tudi večkrat.

SEKCIJA ZA MLADINSKA VPRAŠANJA ima že dalj časa načrtovano obsežno razpravo o organizaciji Zveze mladine v občini. Petnajstčlanska komisija je že imenovana, izoblikovan je že tudi koncept, po katerem se bo lotila priprav in razprave. Zbiranje potrebnih podatkov o organizaciji Zveze mladine že teče v komiteju ZM. Predvidena je tudi anketa.

SEKCIJA ZA DRUŽBENOEKONOMSKE ODNOSE je imela 4 seje, v njej pa smo pripravili materiale o KS in osebnem delu na zasebnih sredstvih za delo. O obeh temah je razpravljala IO na razširjenih sejah in sprejel ustrezne sklepe ter jih posredoval občinski skupščini in drugim.

SEKCIJA ZA KULTURO IN PROSVETO se je sešla trikrat in pripravila material o kulturnem življenju v občini, o katerem je razpravljala in sklepala konferenca na svoji 3. seji.

SEKCIJA ZA ZUNANJEPOLITIČNA VPRAŠANJA se je sešla dvakrat in pripravila obsežne razprave o zunanjepolitič-

Jesen se bliža

Gracioznost

nem položaju v svetu, s posebnim ozirom na vojno na Bližnjem vzhodu. V osmih krajih so bile razprave. O položaju na Bližnjem vzhodu je razpravljala tudi izvršni odbor.

KOMISIJA ZA ZDRAVSTVO IN SOCIALNO POLITIKO je obravnavala tri pomembna vprašanja in zanje pripravila ustrezno razlago:

- o razvoju zdravstvene službe v občini,
- o skupnostih otroškega varstva in otroškem varstvu v občini,
- o predlogu sistema zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja.

Komisija je imela skupno pet sej.

Že v uvodu smo zapisali, da so sekcije in komisije vnesle v delo Socialistične zveze strokovnost, argumentiranost in vsebinske razprave. Temu primerne so bile zato tudi vse druge razprave v Socialistični zvezi. Sekcije so na posameznih sejah štele od pet do petnajst članov, izbranih izmed najodgovornejših delavcev z različnih področij družbenega dela v občini. Brez dvoma je zato tudi ugled sprejetih sklepov in stališč večji.

DRUGA DEJAVNOST SOCIALISTIČNE ZVEZE V OBČINI

Pri občinski konferenci Socialistične zveze deluje tudi stalna volilna komisija kot politično telo, ki koordinira in usmerja kadrovske priprave za volitve. Sicer pa so volitve vedno ena najbolj odgovornih ter časovno in organizacijsko najzahtevnejših akcij Socialistične zveze, saj zahtevajo volitve večmesečno intenzivno pripravo in izvedbo vseh faz volilnega postopka.

Pri konferenci imamo tudi 17-članski koordinacijski odbor za narodno obrambo. Odbor se je že dvakrat sestel in že tudi izdelal program obrambno vzgojnih prizadevanj v občini. Vsebuje okvir nalog za vse tiste, ki skrbijo bodisi po zakonu o narodni obrambi ali kako drugače za obrambno vzgojno pripravljenost in prosvetljenost članov organizacij in društev ter nasploh občanov. Odbor je politični organ in bo koordiniral ter vzpodbujal obrambno vzgojne priprave v občini.

S programom odbora in pregledom dosedanjih obrambno vzgojnih prizadevanj v občini ter finančnim stanjem organizacij in društev, ki so dolžna izvajati program odbora, bomo še to jesen seznanili občinsko skupščino.

Pri naši konferenci deluje tudi klub republiških poslancev za koroško območje. Klub je aktivno posegal v vse pomembnejše sistemske razprave ali razprave o važnejši občinski ali medobčinski problematiki. Deluje kot organizacijska oblika pri Socialistični zvezi in pripravlja samostojne razprave, člani kluba pa aktivno delujejo tudi v svojem volilnem območju na vseh pomembnih razpravah.

Ukvarjali smo se tudi s problematiko Izseljenske matice, organizacijo za družbeno aktivnost žensk, Prešernovo družbo, Društom prijateljev mladine itn. Omenjene organizacijske oblike delujejo nekako neposredno ob Socialistični zvezi.

Vsega nismo želeli naštevati niti se ne bi dosledno spomnili vsega, kar razumemo pod vsakdanjim delom organizacije. Nedvomno pa lahko z zadovoljstvom še enkrat rečemo, da Socialistična zveza postaja vez različnih interesov ljudi, prostor za pogovor in dogovore, spleta zaupanje, medsebojno povezuje, vzpodbuja sodelovanje in medsebojno spoštovanje.

Socialistična zveza je tako organizirana, da so mogoči v njenih oblikah dela različni pogledi, različna mnenja in stališča, različni nazor — idejnost, hkrati pa možnost za oblikovanje najsprejemljivejših pogledov in stališč do obravnavanih vprašanj.

V Socialistični zvezi je moč odkrito, demokratično in javno razpravljati. Demokratični izmenjavi mnenj zato posvečamo največ skrbi. Občinske organizacije tudi nismo zaprli v tog programski okvir, saj bi potlej šlo življenje mimo nas, življenju ne bi sledili, pa tudi uspešno ga ne bi mogli uravnavati.

Milan Zafošnik

NEKATERI TERMINI ZA IZVEDBO LETOŠNJEGA PROGRAMA DELA IZVRŠNEGA ODBORA OBČINSKE KONFERENCE SZDL

Januarja letos smo obravnavali in sprejeli okvirni program nalog izvršnega odbora ter nekaj teh tudi obravnavali, izoblikovali o njih mnenje ter sprejeli stališča. Program dela ni niti podroben niti ni časovno opredelil obravnavanja posameznih nalog. Podroben program najbrž ni mogoč, pa tudi smiseln ni:

— podrobnosti je težko vnaprej predvideti, pa tudi v več variantah se kažejo;

— vnaprej podrobno določen program ne bi odrazil življenja, ki ga želimo obravnavati in osvetliti.

Med letom se bodo mimo programa še porajala nešteta vprašanja, ki jih bomo preučevali in reševali, pa jih v programu ni. V tem pa se kaže aktualnost našega de-

la in odprtost organizacije navzven do ljudi in njihovih problemov.

Izhodišče vseh naših načrtovanih nalog bo skrb za dosledno izvajanje družbene reforme, ki nam lahko edina prinese trajnejšo usmeritev nadaljnjega družbenega razvoja.

Bolj kot poprej je potrebna doslednost, več osebne angažiranosti vseh in še posebej nosilcev funkcij. Vse organizacije, predvsem pa organizacija Socialistične zveze, morajo spremljati naš družbeni razvoj in ga uravnavati, da bo tekel brez večjih pretresov, predvsem pa bo potrebno skrbeti, da bo razvoj načrten. Odklone, nepravilnosti, zlorabe, osebno in kolektivno neodgovornost pa bo treba preprečevati in dosledno preganjati iz našega družbenega življenja.

1. Organizacija Socialistične zveze (občinske in krajevne oblike organiziranja) je aktivno posegla v vse pomembnejše razprave o občinskih ali sistemskih vprašanjih in sprejela ustrezna stališča ter sklepe.

2. Sedanja faza uresničevanja družbene reforme pomeni temeljito preobrazbo družbe, dela organizacijo Socialistične zveze še odgovornejšo in zahteva resno in sistematično delo. Prisluhniti bo treba ljudem in njihovim problemom ter razreševati njihove socialne in druge probleme. To ljudje v težavah upravičeno pričakujejo, predvsem pa čedalje bolj to tudi zahtevajo.

3. V drugi polovici avgusta se je sestel izvršni odbor na seji, na kateri je obravnaval polletno finančno poročilo občinske konference, delo občinske konference in njenih teles ter program dela za naprej.

4. V septembru bodo tri pomembne sistemske razprave, in sicer:

- o ustavnih spremembah in spremembah volitev poslancev v zvezno skupščino;
- o težah o razvoju in izpolnjevanju sistema izobraževanja in vzgoje v SFR Jugoslaviji;
- o razvoju kmetijstva v SR Sloveniji,

o čemer je že pred kratkim razpravljala republiški zbor skupščine.

Na vseh treh razpravah bodo sodelovali poleg IO še drugi družbeni delavci in strokovnjaki občine. Naša stališča bomo posredovali republiški skupščini in drugim organom, stališča o ustavnih spremembah pa zvezni skupščini.

5. Sekcija za mladinska vprašanja že pripravlja strokovni material za razpravo o organizaciji Zveze mladine v občini in o njihovem življenju. Razprava bo oktobra bodisi na seji konference Socialistične zveze, konferenci ZK ali na razširjeni seji našega izvršnega odbora.

6. Mesečno enkrat ali po potrebi se bo sestajal IO ter tako aktualiziral že programirane naloge in reševal tekočo problematiko. Kot doslej bo ocenil potrebo po razpravi programiranih nalog, določil obseg razprave in način obravnavanja ter njihovo razreševanje.

7. Sekcija za kulturo in prosveto bo pripravila skupaj z IO oceno izvajanja sklepov tretje seje občinske konference o kulturnem življenju v občini. Taka ocena je nujna zato, da ugotovimo izvajanje sklepov konference in morebitne objektivne težave, ki so nastopile pri njihovem izva-

8. V drugi polovici septembra bo razgovor s predsedniki in sekretarji krajevnih konferenc o delovanju Socialistične zveze in nalogah, ki stoje pred našo organizacijo. Oktobra ali v prvi polovici novembra pa bo enodnevni razgovor predsednikov, sekretarjev in blagajnikov krajevnih konferenc Socialistične zveze in predsednikov ter tajnikov krajevnih skupnosti. Govorili bomo o krajevni problematiki in vlogi obeh institucij pri njenem razreševanju.

9. Oktobra bo koordinacijski odbor za narodno obrambo seznanil s svojim programom odbornike občinske skupščine ter orisal pomen obrambne vzgoje in civilne zaščite za našo obrambno osposobljenost. Zbrali bomo tudi podatke o dosedanjem prizadevanju na tem področju ter prikazali finančni položaj organizacij in društev, ki bodo skrbela za izvajanje programa.

10. Ko bo izvršni odbor ocenjeval načrtovane naloge, bo določil tudi obseg in način razprave. Skladno s tem se bodo sestajale sekcije in komisija za zdravstvo in socialno politiko.

11. Oktobra se bo drugič sestala volivna komisija, kjer se bomo podrobno seznanili s spremembami volivnega sistema in zastavili akcijo za naslednje volitve.

12. Izvršni odbor bo ocenil in nato odločil o umestnosti predloga, da bi bile spričo

volitev konference Socialistične zveze (in s tem zvezane kadrovske spremembe) šele jeseni prihodnjega leta in ne letošnjo zimo.

13. Novembra ali decembra bi se sešla na 4. seji občinska konferenca in obravnavala društveno dejavnost v naši občini ter še vse njene spremljevalne pojave.

Material za razpravo bosta pripravili sekciji za kulturo in prosveto in za mladinska vprašanja.

14. S problematiko volitev v skupščinska telesa se bo posebej ukvarjal izvršni odbor.

V sekciji za družbenoekonomske odnose bomo analizirali delovanje teles in organov občinske skupščine ter njeno vključevanje v razreševanje občinske problematike.

Ocenili bomo uspešnost in strokovnost uprave.

15. Zastavljene naloge v programu bodo zahtevale tako od občinskih oblik organiziranja Socialistične zveze kot tudi od krajevnih in mestne maksimalno angažiranost ter vestnost, sicer bo ostal program le napisana želja in nič več.

Program tudi ne bo v celoti realiziran niti ne bo dosegel svojega smotra, če se za njegovo uresničitev ne bomo čutili prav vsi odgovorni.

razmisliti o razpisu internega posojila. Z notranjim posojilom bi dosegli:

— dodaten priliv sredstev za izboljšanje likvidnosti naše železarne;

— večji interes posojilodajalcev za uspešnost poslovanja naše železarne.

Notranje posojilo bi lahko izvedli na način, ki ga že izvaja »Crvena zastava«. Še pred razpisom pa bi morali določiti višino obresti. Dogovoriti bi se bilo treba, ali naj bo odstotek obresti določen v fiksnem znesku, ali pa naj bo odvisen od rezultata uspešnosti poslovanja. Predlog o vsem tem na upravnem odboru še ni bil izoblikovan. Zamisel o razpisu našega notranjega posojila naj bi zato služila za razpravo in izoblikovanje mnenj, preden bi bil predlog lahko posredovan v obravnavo delovni skupnosti. Na vsak način pa upravni odbor meni, da bi moralo lastno notranje posojilo uspeti prej, kot pa podpis obveznic za drugo, četudi kooperantsko delovno organizacijo.

-et

OBRATNE NEZGODE V AVGUSTU 1968

Ludvik Strmšek, čistilnica — pri brušenju jeklenega ulitka na stabilnem brusilnem stroju je brusna plošča zaradi nepravilnega prileganja zgrabila ulitek, tako da je nastal povratni udarec, pri katerem si je poškodoval kazalec leve roke.

Aleš Halej, strojni remont — pri zapečnanju bremena s pomočjo verige, z namenom da se prinese na drugo mesto, je zaradi neravnovesja veriga zdrsnila ter ponesrečencu poškodovala palec in zapestje desne roke.

Jože Kovačič, čistilnica — pri brušenju jeklenega ulitka je brusilna plošča ročnega brusilnega stroja zdrsnila med dve ušesi ulitka. Brusilno ploščo je najprej malo zadržalo, nato je nastal sunek, katerega ponesrečeni ni mogel obvladati, zato ga je brusna plošča udarila po nosu.

Avgust Mlatej, topilnica — pri postavljanju kokil na livno ploščo so mu zdrsnile klešče in ga stisnile za mezinec desne roke.

Viktor Lepej, strojni remont — na poti od 10-tonske elektro obločne peči v svojo

Razpis notranjega posojila

Zavodi »Crvena zastava« imajo v načrtu povečanje obsega poslovanja na področju proizvodnje avtomobilov. Načrt predvideva povečanje kapacitet od sedanjih 50.000 vozil v prvi etapi na 75.000, v drugi pa na 128.000 vozil letno. Poleg lastnih sredstev, ki jih bodo vložili za povečanje proizvodnih zmogljivosti, imajo že delno zagotovilo za soudeležbo inozemskega kapitala, delno pa želijo problem finančnih sredstev rešiti s posojili, ki bi jih prispevale delovne organizacije in posamezniki. Tako zbrana sredstva bi delno koristila za naložbo v osnovna sredstva, delno pa za potrebe obratnih sredstev. Akcija razpisa posojila je zasnovana skupno z Jugoslovansko investicijsko banko. Poleg obveznic, ki naj bi jih v obliki posojila vpisali predvsem kooperanti te avtomobilske industrije, računajo tudi na določeni znesek, ki bi ga vpisali posamezniki.

Za vpis posojila, ki naj bi ga vpisali posamezniki, so se Zavodi »Crvena zastava« obrnili tudi na našo železarno in nam že dostavili potrebno število obveznic. Po njihovem obvestilu bodo imeli v bodoče vsi podpisniki internega posojila pri nakupu vseh tipov avtomobilov, ki jih »Crvena zastava« izdeluje, prednost. Vsak, ki bi se odločil za vpis internega posojila Zavodom »Crvena zastava«, lahko vpisani znesek vplača enkrat v celoti ali največ v desetih mesečnih obrokih. Znesek posojila bo »Crvena zastava« vsem vrnila v petih letih s 6% obrestmi, s tem da bo prvi obrok vrnjen 1. maja 1971. leta.

Vsi, ki se bodo morebiti odločili, da »Crveni zastavi« za njene potrebe posodijo določeni znesek, lahko vse nadaljnje informacije in pojasnila dobijo pri vodstvu splošnega sektorja železarne.

O razpisu internega posojila Zavodov »Crvena zastava« je razpravljala tudi upravni odbor. Ugotovljeno je bilo, da se na različne načine pristopa k zbiranju potrebnih sredstev za modernizacijo in razširitev industrijskih zmogljivosti, in da bo zbiranje sredstev zato v bodoče pogoj širjenja industrijskega poslovanja. Zamisel, da bi tudi v naši železarni razpisali notranje posojilo, je bila podana že na zasedanju delavskega sveta meseca julija letos ob obravnavanju sanacijskega načrta za drugo polletje letošnjega leta. Upravni odbor meni, da bi tudi v naši železarni kazalo

Proporci

delavnico mu je po stopnicah spodrsnilo, tako da je padel in si pri tem zlomil levo nogo v gležnju.

Franc Grile, valjarna — zaradi nepravilne lege odvodnega žleba na drugem ogrođju lahke proge je bila pot valjanca iz valjev nepravilna, kar je povzročilo nezgodo oplazitve pod kolenom desne noge ponesrečenja.

Franc Trbovšek, energetski obrat — pri ročnem premikanju železnega zaboja je imenovan dobil prst med zaboj in ob strani speljano železno cev, zaradi česar je nastala poškodba prsta.

Ivan Karničnik, valjarna — pri rezanju gredic na škarjah je zaradi nepripravljenosti in nesinhroniziranosti gredica udarila ponesrečenega po prsnem košu.

Jožef Miklave, livarna — pri dviganju okvira s pomočjo pnevmatske dvigalne naprave na kaluparski stroj je z ročico, za katero je držal, zadel ob bunker za pesek in si nalomil kazalec desne roke.

Ivan Grile, čistilnica — pri brušenju ulitka na rafami je ponesrečen držal z levo roko za ulitek. Brusna plošča je ulitek zavrtila in mu poškodovala palec leve roke.

Jožef Mori, čistilnica — pri jemanju ulitkov iz zaboja z namenom, da se obrusijo, se je en ulitek skotalil ponesrečenemu na prstanec leve roke ter mu ga poškodoval.

Rudolf Šuler, strojni remont — pri porozovanju navojev na vijakih M 24 × 160 v času dežurstva je med odvijanjem čeljusti na enem vijaku čeljust zagrabilo in povzročilo udarec okretalnega železa po ustnicah ponesrečenega.

Ivan Lasnik, elektro obrat — pri montaži fluorescenčne svetilke je zaradi nestrokovnosti dela padel z roba prezidka in se

hotel zgrabiti za okno. Z roko je razbil šipo in si porezal desno podlahtnico.

Leopold Ozimic, valjarna — pri menjavi valjev na ravnalnem stroju danieli II je imenovanega stisnilo za sredinec leve roke.

Anton Polovšek, topilnica — pri postavljanju prekucnika na tir, v katerem so bili naloženi odpadki starega železa, s pomočjo električnega mostnega žerjava, se je en kos v prekucnik zrušil in se prevrnil ponesrečenemu na desno roko, s katero je držal prekucnik na notranji strani ter mu je odrezalo sredinec v drugem sklepu in močno poškodovalo prstanec.

Albin Bobek I., topilnica — pločevina, ki jo je hotel nasloniti ob nosilni steber, da bi se obvaroval pred škodljivim vplivom okolja, ga je stisnila za palec.

Štefan Krenker, kovač — pri sekanju kosa Ø 160 za 27 kg plošče je vroč ostanek priletel kovaču ob strani v desno lice in ga udaril ter ga obenem opeknel.

Janez Zaletelj, jeklovlek — pri vlečenju paličastega jekla dimenzije 30x6 je ponesrečen z roko zaustavljal vlečni voziček. Zaradi nepravilnega prijema vozička ob zaustavitvi ga je ta udaril po prstancu leve roke in mu ga poškodoval.

Slavko Šumah, kladivarna — pri izbujanju zagozde je od odbijača zagozd odletel majhen drobec imenovanemu v čelo nad levim očesom in ga poškodoval.

Jožef Pongrac, mehanična delavnica — med brušenjem dvojnih prstanov s pomočjo brusilnega stroja ATLAS mu je zaneslo majhen drobec v oko, zaradi česar je moral čez nekaj dni v bolniški stalež.

Drago Mesner, centralno skladišče — pri raztovarjanju sodov z avtomobila se je en sod skotalil ponesrečenemu na levo nogo in mu poškodoval peto.

dič, avtobusi so nam bili na razpolago. Popeljali smo se na večerjo, potem pa v študentsko naselje ob Savi, kjer so imele jugoslovanske skupine štiridnevno domovanje. Inozemske skupine so stanovale po hotelih. Vodič nam je prinesel celo likalnik, ki sem ga pa že tudi od doma prinesla, saj se nismo smeli prikazati v zmečkanih nošah. In kljub pozni uri (saj je šlo že na polnoč) smo likali in se pripravljali v sladko razburljivem pričakovanju dne, 21. julija — prvega dne srečanja.

Kmalu po četrti uri je potrkal vodič na vrata, sledil je zbor skupin ter zajtrk že ob 5. uri. Pozneje so se vse skupine razvrstile v povorko. Naši so bili hitro napravljeni. Vsak se je še naskrivaj pogledal v zrcalo (stati pred kamero Evrovizije ni malenkost!) in že smo šli. V veliki hali in pred njo vidiš sliko, ki se ne da opisati. Skupine iz 12 držav (Rusi so prišli pozneje) plešejo vsaka v svojem kotu. Eni pričnejo, drugi nehajo, vse gre po vrsti, kot zmenjeno. Tu vidiš Čehe. V počasnem, muzikalnem ritmu se vrte, spet Poljake, temperamentne in lepe zunanosti, elegantne Francozinje z belimi venčki na glavi, z loki iz rož plešejo deviški ples ob spremljavi bobnarjev. Potem so tu Švedi, mirni, nasmejani, njihove noše so najskromnejše, plesni elementi pa podobni avstrijskim. Finci so resni, ženske imajo na glavi rute, podobne nuskim. Vse pleše, vse se vrti po taktu prastarih viž in v ta kaos se oglasi naša harmonika in trobenta, naši Korošci se primejo v pare in zaplešejo polko, pa se zgrne okrog nas vsa pisana mednarodna množica. Čuješ vzklike: »polka, polka!« in vsa ta množica se prične vrteti okrog nas. Srečna sem, srečni smo vsi, da smo doživeli ta trenutek, in ponosni smo na našo koroško polko, ponosni na naše pradede, da so nam zapustili tako drago dediščino, ki je navdušila plesalce iz vse Evrope. Žal povorko, ki je vsa pisana in bogata, moti dež, vendar vzdruže med plesalci je tako razigrano, kot bi najlepše sijalo sonce.

Po kosilu je odmor, ob 17. uri pa se že kar spet pripravljamo za večerni nastop na Sljemenu.

Večer, ki ga doživimo, je prelep. To je res večer bratstva in enotnosti. Po nastopu se staro in mlado pomeša, polka, kolo, pesmi se vrste, norimo kot otroci, le škoda, da pride avtobus po nas že po polnoči, in ločiti se moramo od gostov in gostiteljev.

22. julij. Treba je še kar zgodaj vstati. Oprati moramo perilo, dekleta pomagajo, ob 16. uri je spet zbor za povorko. Srajce in nogavice se morajo še posušiti in zlikati. Štefka mora popraviti kite (naša dekleta nosijo lasulje in so tako pristne Korošice). Ob 17. uri se prične povorka, predtem si še ogledamo Romune in Bolgare. Prvi imajo slikovite noše, na glavi velik šop pavjega perja, pri plesu se gibajo v krogu in se zibljejo kot pavi, čedni so. Čudoviti so Bolgari. Z gibčnostjo prekašajo vse skupine, kar sem jih gledala. Neverjetno so uglajeni. V sončni svetlobi je povorka še mnogo lepša kot prejšnji dan. Stik je na Trgu revolucije, potem pa se odcepijo skupine. Naša se pridruži skupinam, ki krenejo v Maksimir. Tam še nastopa z ostalimi skupinami, pozneje pa še na Sljemenu. Jaz imam ob 18. uri sprejem pri predsedniku mestne konference v dvorcu na Katarininem trgu, kjer prejmemo vsi vodniki sku-

KULTURNA KRONIKA

TRETJI MEDNARODNI ZLET FOLKLORE V ZAGREBU

Spet nam je bilo dano, da ponesemo stare koroške plesne v svet. Februarja smo že dobili sporočilo od Etnografskega inštituta v Ljubljani, naj se pripravimo, ker je naša folklorna skupina izbrana, da zastopa republiko Slovenijo na mednarodnem zletu folklorne v Zagrebu. Pričeli smo se pripravljati in 18. marca smo bili že tako da-

leč, da nas je prišel pogledat tov. Ramovš iz Ljubljane. Po nekaj manjših napotkih in spremembah se je končal pregled komisije v zadovoljstvo Ljubljane in seveda tudi nas. Po tem terminu so se člani naše skupine pismeno zavezali, da bodo redno prihajali na vaje ter se sigurno udeležili vseh nastopov v Zagrebu ob zletu. Iz Zagreba smo dobili od koordinacijskega odbora pogodbo, ki jo je moralo društvo podpisati. Če ne bi šli v Zagreb, bi plačali odškodnino 1000 N din. Vseeno pa se vsi člani skupine niso zavedali, da je treba kolektivno sodelovati in je tik pred 20. julijem prišlo do majhnih spodrslijajev, ki pa vseeno niso vzeli volje ostalim, in vse je šlo po načrtani poti. Sama sem skrbno pregledala obleke, saj sem vedela, da bodo naše noše izpostavljene mednarodni kritiki, in treba je bilo premisliti, zelo premisliti, kaj nam še manjka. Tov. Čegovnik je, kolikor mu je dopuščal čas, pomagal, preskrbel je muzikante — harmoniko, klarinet in kontrabas. Za vodjo potovanja smo si izbrali tov. Podgorška, starega folklorista, sicer pa je dobila v Zagrebu vsaka skupina takoj ob prihodu svojega vodiča.

V soboto, 20. julija, naš je popeljal vlak v Zagreb. Med smehom in dobro voljo mladih je vožnja minila v prijetnem vzdušju. Na postaji v Zagrebu nas je pričakal vo-

Čar ljudskih ritmov

pin diplome. Po razdelitvi je zakuska, žal morava s tov. Podgorškom k našim in se predolgo ne zadrživa v dvorcu. Tam spet nastop, prisrčen sprejem, ples, petje kot prejšnji večer. Take prisrčnosti in gostoljubja nismo pričakovali.

23. julij. Ostane nam še en dan. Pri zajtrku kupimo časopis »Večerni list«. Na naslovnici strani je naša skupina, med plesom slikana na Trgu revolucije. Postali smo »samozavestni«. Zvečer imamo skupen nastop z jugoslovanskimi skupinami v ARTO. Med vsemi mi ugajajo najbolj Makedonci in Vojvodinci. Prvi plešejo ob spremljavi bobna in frule. Občudujem njihov precizen takt, tudi stari bojni običaj v sabljanju je neprekinljiv. Ljubki so plesalci iz Vojvodine. Plesni elementi kot muzika so podobni čardašu, kolo je tudi precej stilizirano, kar pri nas v Sloveniji na uradnih nastopih ne dovolijo, seveda pa je učinkovitejša in na oko lepše. Po nastopu je v študentskem naselju živo, skupine se poslavljajo s plesom in petjem, ubogi Ortan pritiska na harmoniko, da se mi smili, bobni tolčejo, tamburice brenčijo in cvilijo. Vse instrumente slišiš, živčav traja skoraj do jutra, poslavljamo se od naših južnih bratov, poslavljamo se pa tudi od Zagreba in zleta 1968 in morda na svidenje prihodnje leto.

Hedvika Jamšek

PROSLAVA 720-LETNICE RAVEN

Največja proslava letos na Ravnah je zdaj pred nami. Oba naša lista sta jo zadosti najavljala, Koroški fužinar pa ji je sploh posvetil izjemno veliko prostora. Ko

zaključujemo redakcijo te številke, sicer še ne vemo za natančno zaporedje prireditev (to bodo itak pravi čas povedali plakati), vemo pa za okvir, udeležence in zvrsti prireditev.

Proslava jubileja naj bi se začela v nedeljo, 29. septembra, in končala prav tako v nedeljo, 6. oktobra. Ob tej priložnosti bo izšla brošura **720 let Ravne na Koroškem**, ki je v tisku. Natis so omogočila domača podjetja, obrtniki in gostinci. Vsebovala bo zgodovino koroške krajine in Raven od kamene dobe do leta 1848. Članke sicer poznamo že iz lanskih in letošnjih števil Koroškega fužinarja, bodo pa v novi izdaji in novem zaporedju predstavljali zaključeno celoto in tako novo vrednost. (O knjižici bomo priobčili oceno v oktobrski številki.)

Prireditelji predvidevajo slavnostno sejo mestne konference SZDL in krajevne skupnosti, na kateri bodo podelili društvom, ustanovam in podjetjem spominske diplome. Močno bodo v tem tednu aktivni tudi gasilci, ki bodo takrat proslavljali 90-letnico obstoja društva z vajami in podelitvijo odlikovanj zaslužnim članom. Domači fotoamaterji bodo priredili razstavo, predvajali pa bodo tudi diapozitive. Šahisti bodo odigrali brzoturnir, šolarji iz cele občine bodo tekmovali v atletiki, videli pa bomo tudi ulični tek domačih športnikov.

Godba bo dala promenadni koncert, proslave pa se bodo udeležili tudi folklorna skupina, gimnazijski pevski zbor in koroški pevci z one strani meje.

Prireditelj obljublja še ognjemet in kresove, mi pa želimo za takrat lepo vreme, lepe Ravne, lep obisk prireditev in dosti kulturnega užitka.

K

ŠPORTNE VESTI

ZMAGA RAVEN

NA METALURŠKIH ŠPORTNIH IGRAH

31. avgusta in 1. septembra — v soboto in nedeljo — so bile na Ravnah pete športne igre slovenskih železarn.

Res so bile Jesenice kot najmočnejši kolektiv favorit, toda Ravenčani so na domačih igriščih in pred svojim občinstvom napeli vse sile ter presenetljivo zmagali. Posebno nepričakovana in zato tem bolj dragocena je bila zmaga kegljavcev.

Rezultati — rokomet: 1. Ravne, 2. Štore, 3. Jesenice; namizni tenis — moški: 1. Jesenice, 2. Ravne, 3. Štore; — ženske: 1. Ravne, 2. Jesenice, 3. Štore; nogomet: 1. Štore, 2. Ravne, 3. Jesenice; odbojka: 1. Ravne, 2. Jesenice, 3. Štore; kegljanje — moški: 1. Ravne, 2. Jesenice, 3. Štore; — ženske: 1. Ravne, 2. Štore, 3. Jesenice; atletika: 1. Jesenice, 2. Ravne, 3. Štore.

S k u p a j: 1. Ravne, 2. Jesenice, 3. Štore.

RALLY JE USPEL

Po daljšem času je bila 18. avgusta na Ravnah spet avtomobilistična prireditev. Res je bilo tisto, kar smo videli, le del rallyja, tekmovanja, ki se je končalo v Velenju, res pa je tudi, da je bil ravenški del prireditve plod prizadevnosti domačega Avto-moto društva, ki je uspelo zbrati na

startu nad 30 vozil iz naše in dravogradske občine.

Ceprav je dež grdo zagodel prirediteljem in tekmovalcem (na asfaltu zarisane bele črte, ki so označevale »garaže«, je voda precej sprala), se je vendarle zbralo na

Zmagovalec rallyja
Jože Gorenšek

startu pred Domom železarjev precejšnje število gledalcev, ki so živahno spremljali spretnostno vožnjo domačih voznikov. Videli so, da niti veliki vozovi niti divjaki za volanom že na startu niso imeli veliko uspeha. Boljši so bili manjši vozovi in premišljeni vozniki.

Posebno lep pa je uspeh članov ravenškega AMD, saj je v končni razvrstitvi za-

sedel prvo mesto Jože Gorenšek, tretje Vlado Presečnik, pri ženskah pa je bila prva Geroldova, medtem ko je društvo kot »moštvo« zasedlo drugo mesto.

Zmagovalec avto rallyja za nagrado petih dolin je po letih še mlad, po stažu pa star šofer, ki je vozil že vse, kar je voziti mogoče, do avtobusa in kamiona, zmagal pa je na amiju-6, torej na vozilu, ki ima le malo konjskih moči.

Ko čestitamo zmagovalcu in društvu, želimo, da bi bilo takih uspešnih propagandnih akcij še več.

R

UVODNA MEDITACIJA

Jesen je tu in športna igrišča so zopet oživila. Kar v uvodu pa lahko ugotovimo, da jesen ni prinesla ravenškim športnikom tistega, kar so že spomladu nestrpno pričakovali — nujno potrebnih finančnih sredstev za realno delo ŠD Fužinar še vedno nima, in tako se morajo vsi klubi v svoji dejavnosti zelo omejiti. Razne resolucije, družbeni dogovori, obljube in sklepi prav nič ne pomagajo, če so samo na papirju in jih nihče ne spoštuje in upošteva. Ali bodo odgovorni činitelji v kraju res šele takrat bolj energično obravnavali to vprašanje, ko bo že prepozno, ko bo ta ali oni klub primoran v celoti prenehati z delom?

Start na prvo mesto

Naša odbojka med vsemi klubi (razen zimskih športov) najbolj visoko kotira. Mladinci že vrsto let spadajo med najboljše v državi in so brez dvoma najboljše slovensko mladinsko moštvo, za kar ima seveda največ zaslug njihov trener Štefan Filipančič. Pri klubu so pred kratkim ustanovili tudi žensko ekipo, ki jo trenira Franc Tušek, in po dosedanjem delu lahko pričakujemo, da bomo na Ravnah v kratkem gledali tudi ženske odbojkarske tekme, seveda samo občasne in predvsem prijateljske, saj v pravo tekmovanje ženske zaradi premajhnega števila ekip in pomanjkanja finančnih sredstev zaenkrat še ne morejo.

Člani so se med poletjem pridno pripravljali pod vodstvom Srbka Petroviča, ki je poleti v Seči naredil trenerski izpit (za kar mu iskreno čestitamo), in so pripravljeni na ostro borbo za sam vrh v II. zvezni ligi — zahod. Lansko tretje mesto želijo letos še izboljšati. Postati hočejo prvaki v svoji skupini in mi jim to iz srca želimo. (Želimo kljub temu, da se nekateri funkcionarji že danes bojijo, kaj bo, če bo odbojka zopet v I. zvezni ligi, ko pa ni denarja.)

Barve OK Fužinar bodo zastopali: Petrovič, Dokl, Košuta, Gostenčnik (če ne bo moral oktobra v JLA), Španžel, Rožen, Šteharik I in II, Hojnik, Gutenberger in Uršnik. Na razpolago pa bodo seveda še nekateri perspektivni mladinci. Med imeni ne najdemo Goloba, ki bo jeseni zanesljivo oblekel vojaško suknjo.

Odbojkarji bodo imeli že eno tekmo za seboj, ko bodo objavljene te vrstice, na drugo tekmo, 15. septembra, pa vas vabijo v park na tekmo z Železničarjem iz Osijeka.

Tretje mesto bi bilo realno

Člansko nogometno moštvo je dobilo novega trenerja. Igralce, ki bodo letos oblekli dres prvega moštva (Pandev, Skitek, Kričej, Busja, Buhvald, Delak, Matvoz, Kolkaj, Stefanovič, Novkovič, Praznik, Kovač, Kecerin, Burjak, Pongrac, oba Rožiča in Aleksić), ima pod taktirko dr. Gereš. V nogometnem taboru menijo, da se lansko 8. mesto izmed 12 klubov ne sme ponoviti in skoraj z zanesljivostjo računajo — sodeč po prvih prijateljskih tekmah — da se bodo letos plasirali tam okrog tretjega mesta. Če bo to res, bo na nogometnem igrišču tudi več publike in bo to brez dvoma v obojestransko korist.

Mladinci bodo letos tekmovali samo v koroški ligi, ker ni denarja za draga tekmovanja, poleg tega pa tu najbolj škrip-lje. Enostavno nimajo dovolj kvalitetnih igralcev, kljub temu da se trener Jonke zelo trudi.

S prvim in drugim pionirskim moštvom bodo nastopali v koroški pionirski ligi. Tu je vse v redu, saj imajo veliko število pionirjev (baje kar 50!), ki se zelo radi podijo za okroglim usnjem. Pionirje trenirata Razdevšek in Stefanovič, ki je letos, prav tako v Seči, naredil trenerski izpit, za kar mu tudi iskreno čestitamo!

V zgornjem delu lestvice

Pri rokometu so začeli z mladinci, pa jih bodo morali zaradi pomanjkanja finančnih sredstev zopet razpustiti.

Tekmovali bodo torej samo s prvim moštvom, ki ga bodo sestavljali igralci: Waltl, Retko, Matvoz I in II, Godec, Pevec, Harnold, Kričej, Zabukovec, Bayer, Horjak, Burjak, Metulj in nekateri perspektivni mladinci, katere bodo postopoma vključevali v člansko ekipo.

Rokometaši so se pridno pripravljali na bližnje prvenstvo pod vodstvom inž. Habra, ki je tudi letos poleti z uspehom napravil trenerski izpit (čestitamo!), in raču-

najo, da bodo letos domovali v zgornji polovici tekmovalne lestvice.

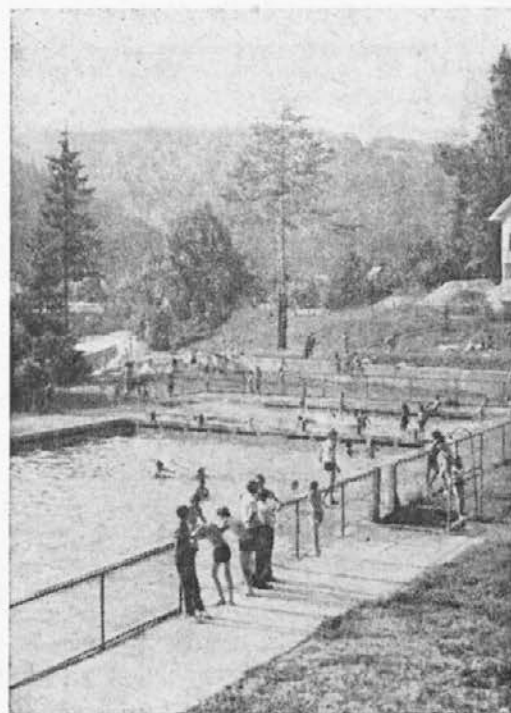
Vsem ekipam in posameznikom želimo uspešen start v novi tekmovalni sezoni, o ostalih športnih panogah pa bomo drugič napisali kaj več.

Mogoče še samo opomba (precej se ne-goduje) na račun UO Fužinar, da bi moral le enotno rešiti vprašanje itak nizkih honorarjev za trenerje.

-ate-

AVGUSTA SO NASTOPILO DELOVNO RAZMERJE

Ivan Marzel — PK, Štefan Večko — KV, Jože Pongrac — KV, Mirko Germadnik — KV, Ciril Križaj — KV, Marjan Pučl — KV, Jože Antoni — PK, Roman Dvornik — KV, Ivan Kogelnik — KV, Danilo Slivnik — KV, Srečko Kranjc — KV, Ivan Vaserfal — KV, Franc Banko — KV, Branko Stanta — KV, Bernard Zakeržnik — PK, Vinko Ramšak — KV, Anton Sušec — KV, Marjan Rožen — KV, Ivan Fajmut — KV, Franc Špoljar — PK, Jože Potočnik — KV, Franc Valente — KV, Alojz Videršnik — PK, Drago Štekl — KV, Štefan Paradiž — PK, Robert Robnik — KV, Franc Marzel — KV, Zvonimir Venek — KV, Andrej Koren — KV, Karel Krof — KV, Feliks Ledinek — NK, Mihael Hribernik — KV, Albin Jovan — PK, Peter Račel — PK, Ivan Plazovnik — PK, Albert Zorman — PK, Leon Prosenc — PK, Franc Andrejc — PK, Jože Škrubej — PK, Jože Penec — PK, Čestimir Ježabek — PK, Rafael Belaj — PK, Maks Jelen — NK, Ferdinand Štrkar — NK, Ivan Pavše — KV, Marjan Lauko — KV, Avgust Svetec — PK, Ivan Turk — PK, Anton Černjak — PK, Alojz Arih — KV, Mirko Prapertnik — KV, Jože Knez — SS, Milena Kac — SS, Miran Zemljčič — SS, Jožefa Širnik — SS, Jožica Pajnik — SS, Danilo Širnik — SS, Franjo Fale — VSS, Franc Klančnik — SS, Mari-

Vsaj blizu vode, če že ne v njej

ja Šinigoj, dipl. inž. kemije, sprejeti za nedoločen čas.

Antonija Grobelnik — NK, sprejeta za določen čas.

ODŠLI SO IZ PODJETJA

Jože Čibej — NK, Štefan Potočnik — KV, Anton Žaže — KV, Jože Podjan — NK, Leopold Čič — KV, Pavla Luter — NSS, Zvonimir Prelčec, dipl. inž. rudarstva.

POPRAVEK

V 8. št. Informativnega fužinarja smo objavili opis tehnične izboljšave inž. Milana Doboviška in inž. Vlada Macurja.

Izboljšanje kvalitete in s tem tudi finančni uspeh sta dosegla s spremenjenim načinom razoksidacije, hitro metodo izdelave šarž, višjo temperaturo, kar je pogoj za hitro izdelovanje šarž, indirektnim litjem ter točnim predpisovanjem tehnoloških pogojev za vsako šaržo posebej.

Prepihanje taline z argonom v ponovcah, ki ima verjetno tudi ugodno lastnost za izenačenje temperature taline v ponovci, je bilo uvedeno pozneje.

Ta popravek dajemo zaradi točnejšega tolmačenja tehnične izboljšave.

K. F.

Opravičilo

— Oprostite, tovariš šef, včeraj nisem mogel priti v službo, ker mi je umrla stara mati.

— Slišite! To je že tretja stara mati, ki vam je umrla.

— Oprostite, kaj morem jaz za to, če se moj stari oče kar naprej ženi!

Oče in sin

— Mihec, ko sem bil jaz tako majhen kot ti, nisem mamice nikoli jezil!

— Zakaj jo pa zdaj?

Na startu

LEOPOLD ČIČ

Vedno, kadar opazim na drogu pri glavnem vhodu železarne žalno zastavo, se mi v srcu zbudi pekoča bolečina, kajti zopet se je iz naše sredine koroških fužinarjev poslovil sodelavec, ki ga bomo pogrešali.

Morda je bil to mladenič, ki je komaj prišel svojo pot med nami? Ali pa je bil dolgoletni tovariš — sodelavec, ki je veliko prispeval k izboljšanju dela v našem podjetju?

Ko pa sem zvedel od delavcev, ki so se vračali s popoldanske izmene, da je preminul Poldi Čič iz vzmetarne, me je ta novica prizadela. Nisem mogel verjeti, da si se ti, naš dragi sodelavec Poldi, kot smo te klicali, tako nenadoma, tako hitro, brez stiska roke poslovil od nas.

Nisem mogel verjeti, da te ni več. Poldi, naš dragi sodelavec, dovoli mi, da te sedaj, ko si nemo stiskamo roko v slovo, vprašam v imenu tvojih sodelavcev, zakaj si nas danes povabil na to težko, zadnjo pot? Mar ni bilo to vse prezgodaj? Saj ti je bilo komaj 45 let, Poldi! Občutili bomo praznino, ko te ne bo več med nami. Saj si ti znal s svojo vedrino, s spodbujajočo besedo dvigniti človeka k delu, znal si biti sodelavec, bil si svetovalec v delu, bil si lik komunista. Vendar je usoda hotela in moralo se je zgoditi. Ti se danes, naš dragi Poldi, vračaš v objem koroške slovenske zemlje, za katero si veliko trpel v času okupacije. Vemo: človek premine, a ostanejo dela, ki jih je opravil. In tudi za tvoj trud v imenu nas vseh globoka zahvala!

Dovoli, draga žena Alojzija, da ti v imenu vseh sodelavcev in vodstva vzmetarne izrečem globoko sožalje ob bridki izgubi moža, ki bi ti še bil vodnik in življenjski tovariš.

Tebe pa, naš predragi Poldi, bomo ohranili v naših srcih. Vedno bo živel tvoj lik med nami. Slava tvojemu spominu!

Viktor Levovnik

MIHAEL HRIBERNIK

Ni se še utegnili uravnati gomila, niso še utegnili oveneti nageljni na vencih, ki smo jih poklonili pred kratkim našemu dragemu sodelavcu Poldetu, in že nas je ponovno globoko presunila vest, da je tragično preminil naš dragi sodelavec Miha.

Danes, ko se od dragega pokojnika poslavljamo, ga ne objokujejo samo družina in sorodniki, ampak vsi, ki smo ga poznali in ki smo z njim v kolektivu živeli.

Smelo lahko trdimo, da je bil pokojni Miha ugleden mož. Med sodelavci je užival veliko spoštovanje. Bil je skromen, hu-

man, zelo požrtvovalen ter lik visoko spoštovanega, pridnega delavca. Bil je resen mož. Praznih besed ni maral. Poznal je le delo, pošteno tovarištvo in zopet delo. Že ko je prišel pred dobrimi 20 leti na Ravne, smo kmalu spoznali v njem to, kar sedaj tu izjavljamo. Pozneje smo tudi zvedeli, da

je naš dragi pokojnik v svojih mladih letih tudi mnogo pretrpel. Že kmalu po okupaciji so ga Nemci nasilno mobilizirali v mornarico. Vodil je krute bitke na Pacifiku, kjer je bil ujet od Angležev in se nato vključil v partizansko prekomorsko brigado. Kaj vse je v tem času pretrpel, je vedel le on, kajti opisati se vsega ne da.

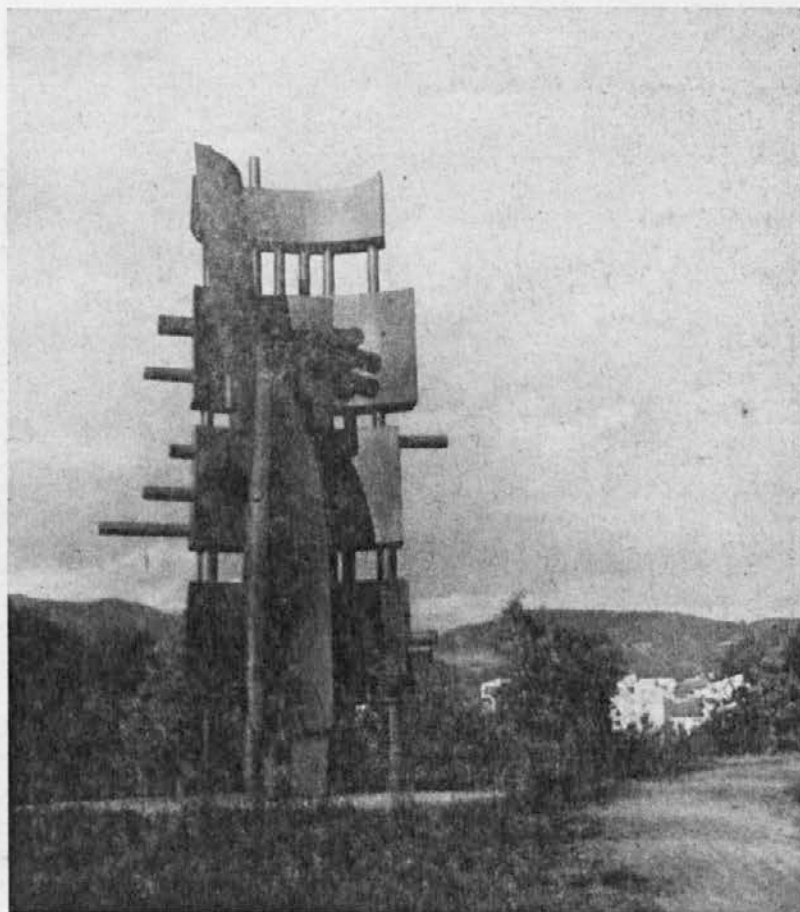
Slovo je nepopisno in težko. Solze, ki polze po licih, in množična udeležba, nam dovolj zgovorno povedo, od koga se za vedno poslavljamo, toda le telesno. V duhu pa bodo na pokojnega še in še tekli častivredni spomini.

Ko izrekam soprogi in sinu pokojnika kakor tudi vsem sorodnikom globoko sožalje v imenu sindikata, v imenu sodelavcev in vseh, ki so ga poznali kakor tudi v svojem imenu, jim kličem, da jih ob nenadomestljivi izgubi dragega moža in očeta tolažijo prej izrečene besede.

Dragi Miha — počivaj v miru!

NOVE KNJIGE
V STROKOVNI KNJIŽNICI

- 4509 Trifunović B. N., Plemeniti čelici istočnih i zapadnih zemalja 1968.
- 4330 Lexikon der Fertigungstechnik und Arbeitsmaschinen, Leuger Lexikon der Technik Band 8. 9. 1968.
- 4510 Tešić Milorad, Praktikum spoljno trgovinskog poslovanja I. 1968.
- 4511 Albrecht Deyhle, Gewinn — Management 1967.
- 4512 Moderno rukovođenje komercijalne djelatnosti I. II. 1968.
- 4513 Boumans P. W. J. M., Theory of Spectrochemical Excitation 1966.
- 4514 Transactions Quarterly 1., 2., 3., 4. 1964.
- 4515 Mijandžić Mihajlo, Savremena motorna vozila 1968.
- 4516 Juvan M., Đorđević S., Razrada tehnologije proizvodnje željezničkih šina visoke otpornosti iz čelika 1968.
- 4517 Durnin J. V. G. A., Energy, Work and Leisure 1967.
- 4518 Definitions and Causes of Continuous Casting Defects 1967.
- 4519 Friderick N. Rhines, Phase Diagrams in Metallurgy 1956.
- 4520 Ranković R., Integracija. Gdje? Zašto? Kako? 1967.
- 4521 Kohlmann Hanns, Das kann sich jeder leisten 1958.
- 4522 Betriebsleiter Handbuch 1965.
- 4523 Kumar Adrijan, Inženiring pri kontroli 1968.
- 4524 Menzel Werner, Menschliche Tag-Nacht-Rhythmik und Schichtarbeit 1962.
- 4525 Scherer J., Physiologie du Travail (Ergonomie) 1., 2. 1967.

Pri stadionu

- 4526 Schlitt Herbert, Anwendung statistischer Verfahren in der Regelungstechnik 1962.
- 4527 Geyer H., Oppelt W., Volkswirtschaftliche Regelungsvorgänge 1957.
- 4528 Math, R. Herschel, Die Laplace — Transformation und ihre Anwendung in der Regelungstechnik 1955.
- 4529 Oppelt W., E. Wicke, Grundlagen der chemischen Prozessregelung 1964.
- 4530 Hössler G., E. Hölzler, Regler und Regelungsverfahren der Nachrichtentechnik 1958.
- 4531 Oppelt W., Anwendung von Rechenmaschinen bei der Berechnung von Regelvorgängen 1958.
- 4532 Krisch Alfred, Über die Extrapolation von Zeitstandversuchen 1963.
- 4533 Eberhard Ulich, Schicht und Nacharbeit im Betrieb 1964.
- 4534 Milenković Miloš, Korozija i zaštita 1966.
- 4535 Pajić Dragoslav V., Prenosnici snage na dizel vozilima 1967.
- 4536 Kavs Ludvik, Tehnika in varnost miniranja 1966.
- 4537/283 Werner F., Warmstauchversuche zur Ermittlung der Formänderungsfestigkeit 1956.
- 4537/312 Hempel Maks, Dauerschwingfestigkeit von Stählen bei erhöhten Temperaturen. Teil II. 1956.
- 4537/456 Bungardt Karl, Zeitstandversuche an austenitischen Stählen und Legierungen 1958.

- 4537/74 Versuche zur Klärung des Umwandlungsverhaltens eines sonderkarbidbildenden Chromstahls 1954.
- 4537/170 Anwendung der Umwandlungsschaubildern auf Fragen der Werkstoffauswahl beim Schweißen und Flammhärten 1955.
- 4537/263 Lange H., Über die Wärmeleitfähigkeit von Stählen bei hohen Temperaturen 1956.

SLOVARČEK TUJK

aneksija — nasilna politična priključitev, pridružitve, priklopitev, pripojitev, prilastitev ozemlja

asociacija — vezanje, druženje, miselna zveza, združenje

domicilirati — določiti bivališče, nastaniti

intencija — namen, naklep, prizadevanje, napor, trud

insurgenten — uporen, uporniški

inokulirati — cepiti (rastlino)

insekt — mrčes, žuželka

latenten — skrit, prikrit, skriven, vezan

legalizacija — uradna overitev, potrditev

limitiran — omejen

manever — ravnanje, prijem, način postopka, poskus za dosego uspeha, zvijača, premik vojske

manifestiranje — javno in slovesno pokazovanje misli in volje

racije — pogon, policijski lov na sumljive osebe

radikalnost — odločnost, udarnost

recesija — gospodarska kriza

refundacija — povrnitev, povračilo

Naša upokojenca

Kristina Lozinšek, rojena 23. oktobra 1917, v železarni od 2. avgusta 1951 kot jedrarka v livarni. Invalidsko upokojena 10. avgusta 1968

Stanko Krajnc, rojen 3. maja 1934, v železarni od 3. oktobra 1955 kot strugar v mehanični delavnici. Invalidsko upokojen 7. avgusta 1968

Z A D O B R O V O L J O

Po maturi

— Letos je bila matura strašna; niti enega moškega ni bilo v komisiji!

Očetov sin

— Lojzek, pojdi z mamico!
— Očka, jaz grem s teboj!
— Zakaj?
— Zato ker mamica ni nikoli žejna!

V poletnih mesecih

— Janček, kaj pa je tvoj očka po poklicu?
— Zdaj ni nič, ker ima dopust.

Samo še to

Ko je mama zvečer položila Jernejčka v posteljo, se je je njen ljubljeneček pristrčno oklenil okoli vratu in tiho vprašal:

— Mamica, samo to mi še povej, kje sva se midva spoznala.

Moške želje

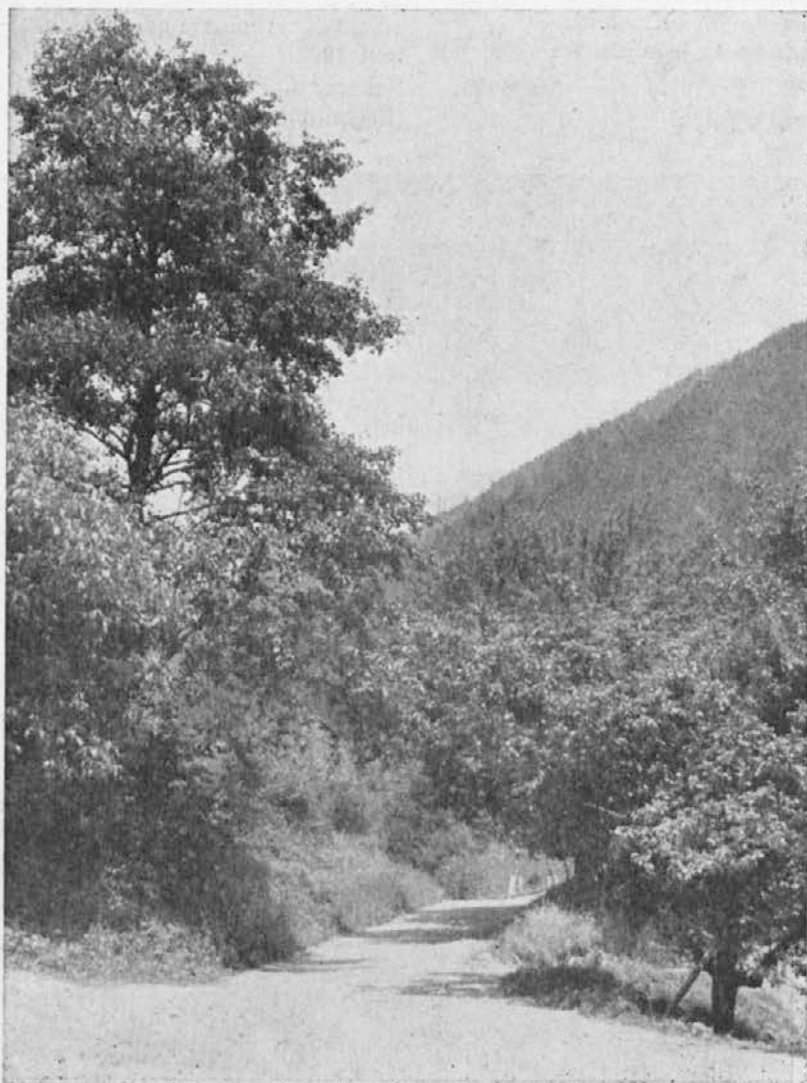
— Kateri izmed slavnih mož bi bil rad, če bi ti bilo dano izbirati?
— Najrajši bi bil Carlo Ponti.
— Kaj pa ti na njem tako ugaja?
— Njegova žena.

Odličen mož

— Tončkin mož je pa res nobel. Še iz gostilne ne gre nikdar peš.
— Ali ima avto?
— Milica ga odpelje.

Oba sta zadela

Dedek vzame Marka v naročje in pravi:
— Saj ti si pa težak kot cent!
Doma pove Marko mamici:
— Veš, dedek mi je rekel, da sem težak kot cement.

Senca in sadje